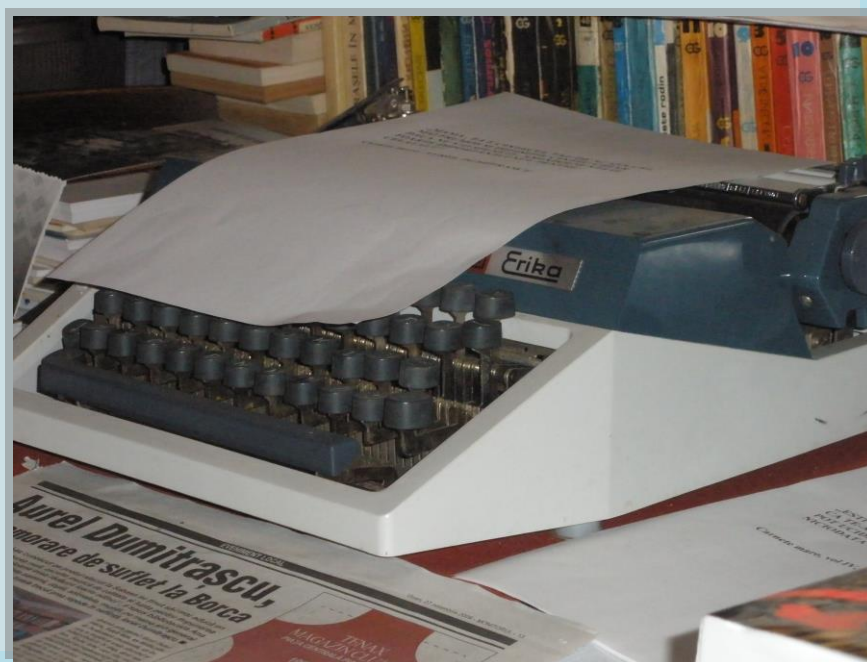

BIBLIOTECA DIN NORD

Revista Liceului „Mihail Sadoveanu”
și a Fundației “Scriitor Aurel Dumitrașcu” Borca, Neamț

EDITIA DE PRIMAVARA, 2023

Din sumar:

- ◆ **EDITORIAL:** Patriotismul
- ◆ **ESEU:** Care este calea mea
- ◆ **RESTITUIRI:** Expedițiile *Indagatores* (V)
- ◆ **PLEDOARIE PENTRU LECTURA:** Ion Cristofor
- ◆ **ISTORIE LOCALA:** Și eu l-am întâlnit pe haiducul Baltă
- ◆ **NOI, DESPRE NOI:** Școala Verde

ISSN 2601 – 5110

ISSN–L 2601 - 5110

EDITORIAL

PATRIOTISMUL

Cuvântul patriotism este strâns legat de termenul patrie, iar termenul patrie provine din latinescul „pater”, care înseamnă tată. S-ar putea spune că patriotismul este cel mai înălțător sentiment. Un sentiment complex, în care iubirea de neam se confundă cu iubirea de familie, cu dorința de protecție, de siguranță, de evoluție. Poate nu mai suntem atât de patrioți ca pe vremea voievozilor români care-și apărau țara chiar și cu prețul vieții de năvălirile altor neamuri. Dar fiecare român știe că a fi patriot înseamnă să fie cinstit și loial față de locul în care s-a născut și

Raluca Tănăsoaia, a IX-a C

trăiește. Înseamnă să vorbească o limbă română corectă, să-și păstreze religia ortodoxă, să aibă respect pentru tradiții și rădăcini. Devotamentul față de semeni și respectul pentru muncă, prețuirea eroilor și a identității naționale sunt necesare pentru o bună convingere împreună. Sunt calități pe care le-am dobândit acasă, în cei „șapte ani” de educație. Enumerările noastre sunt teoretice și ideale. Știm că nu toți semenii noștri țin cont de ele. Sunt 5,7 milioane de români care trăiesc în străinătate. Au plecat să muncească printre străini pentru că în țară nu aveau posibilități să-și întrețină familiile, dar asta nu înseamnă că nu au rămas fideli locului de unde au plecat. Dictonul român formulat de Cicero „Ubi bene, ibi patria” (unde ți-e bine, acolo e patria) li se potrivește acestor semeni ai noștri. Am întâlnit și patriotism de fațadă, când la marile sărbători naționale se fac promisiuni, se iau angajamente benefice pentru țară, dar nu se mai țin cont de ele, se fac gesturi pline de emoție falsă, menite doar să atragă atenția. Nu ne putem considera

patrioți dacă împrejurimile în care trăim sunt pline de gunoaie. Sunt locuri lăsate de Dumnezeu pline de frumusețe, dar urâte de oameni și neprimitoare.

Adevărați patrioți vom fi atunci când o să ne pese mai mult de ce se întâmplă pe plan social și politic, să fim uniți și să avem mai multă grijă de țară. Ar trebui ca patriotismul să se afle nu pe buzele românilor, ci în inima lor.

Mihaela Ciubotă și Gabriela Pipirigeanu, clasa a IX-a C

ESEU

Ce te liniștește pe tine?

Liniștea este medicamentul trupului și în special al sufletului, căci zi de zi, suntem puși la încercare de provocări, de obstacole. Ne întâlnim cu greul, suntem un haos de idei, de gânduri, de sentimente, toate acestea ajungând să obosească trupul care ascunde la rândul lui un biet suflet, victimă a stresului.

Starea de neliniște trebuie înlocuită cu opusul acesteia și anume liniștea, care pentru mine, adolescența care se îndreaptă teoretic către anii maturității, reprezintă o paletă variată de acțiuni, una dintre ele fiind deconectarea de haosul din jur. Într-o societate, în care răbdarea este la cote scăzute și stresul este prezent, unde oamenii sunt dominați de o stare de nervozitate, este greu să nu fiu influențată, dar mă gândesc ce e benefic într-adevăr pentru mine. Câteva minute în care încerc să uit de ceea ce este în jur, fac diferență. Cititul, una dintre pasiuni, îmi aduce liniștea. E o plăcere, să petrec un timp cu o carte în mână, citindu-l spre exemplu pe Backman, care prin personajele și subiectele presărate cu umor, dar care de fapt ascund o dramă, mă vrăjesc în toate regulile. Lumea cărților este ca o mare fărâfund, căci citind și citind descoperi tot mai multe comori beletristice. Și nu în ultimul rând, poate trebuia să menționez încă de la început, o discuție cu mama, când sunt secată de puteri din cauza a tot ce e greu în această viață, mă liniștește. Un sfat, spus din suflet face atât de mult, mă calmează și îmi aduce pacea interioară.

Concluzionând, liniștea este medicamentul trupului și al sufletului.

Ioana Cozma, cl. a IV-a

Diana Cotrigășanu –clasa a XI-a C

Paștele în satul meu

În satul meu, oamenii încă au rămas credincioși, călcând pragul bisericii duminică de duminică și în sărbătorile mari ale anului, spre exemplu cele pascale, care sunt întâmpinate prin diferite activități.

Fiind o sărbătoare religioasă, în săptămâna patimilor, fiecare persoană își face datoria față de cei adormiți, le îngrijesc mormântul și plantează câte o floare. Mai apoi, cine are timp și bunăvoință se alătură la curățenia în incinta locașului sfânt, pregătindu-l de slujba celor 12

evanghelii, de Sfântul Prohod și desigur, de Înviere. Gospodinele, în aceste zile, nu se odihnesc. Se ocupă de curățenia casei și pregătesc bucate, pască, cozonac, drob, ouă roșii pentru masa de Paște și pentru sfințirea în noaptea de Înviere.

În acest an, părintele Ionel Crețu, alături de voluntarii Cîmpulungeanu Magda, Ioniță Delia, Paraschiv Marta, la care mă adaug și eu, au adus o lumină bătrânilor satului cu un pachet cu alimente necesare oricărei case. Cu zâmbet și lacrimi au fost întâmpinați de suflete neputincioase, pe care puterea fizică și vederea le-a părăsit. Majoritatea celor vizitați au fost bătrâne, care de câțiva ani au îmbrăcat haina văduvei.

Bucuria este mare, când în apropierea Paștelui, se aprind lumini în sufletele oamenilor prin simplul fapt de a fi bun.

Diana Cotrigășanu-a XI-a C

A dării mărtișoare

Tradiția de a dării mărtișoare este una dintre cele mai vechi obiceiuri românești. În vremea dacilor, mărtișoarele erau considerate amulete cu puteri de protecție solară, ce aduceau frumusețe și fertilitate, erau purtate până când înfloreau copacii și apoi erau agățate de crengile acestora. De obicei pe data de 1 martie fetele oferă talismanul norocos legat cu un șnur alb și roșu băieților, iar pe 8 martie băieții oferă flori sau ciocolată. În popor, se crede că mărtișorul purtat în piept aduce belșug și protejează de rele. Părinții au obiceiul de a lega celor mici la mână un șnur alb-roșu pentru a-i proteja de deochi și alte pericole. În unele părți ale țării, de șnur este agățată o monedă în semn de belșug și noroc.

Maya Cîmpulungeanu, cl. a IV-a

Mărtișoarele se oferă de obicei prietenilor și persoanelor dragi din viața noastră, așadar dacă dorim să înveselim primăvara acestora, mărtișorul va fi după părerea mea mereu un cadou ideal.

Teodora Petrescu, clasa a XI- a C

Cui i-ai dării o floare?

Singura persoană la care mă gândesc când văd flori este mama mea, deoarece în copilărie obișnuiam să culeg tot felul de flori și să le dăruiesc celei mai importante persoane din viața mea. Așa că dacă aș avea o floare o voi dării mereu mamei mele, ea merită tot respectul și toată

iubirea din lume. Ea mi-a dat viață, m-a îngrijit, m-a educat cum a știut mai bine și a sacrificat orice pentru a-mi oferi tot ce îmi doresc și să am o copilărie și o viață fericită.

Dacă aș vrea să o răsplătesc pentru tot, știu că s-ar mulțumi cu o simplă floare oferită cu dragoste.

Teodora Petrescu, clasa a XI-a C

Cui i-ai oferi o floare?

O întrebare mai potrivită pentru un băiat, care sigur ar veni cu un răspuns demn de laudă, căci cu o floare și-ar bucura persoana iubită, mama, bunica, mătușa. Eu aș oferi un fir de culoare ție, femeie, simbol al înțelepciunii, al purității, al tandreței și al curajului. Poate zi de zi, nu doar în perioada debutului primăvărat, meriți să-ți fie dăruită o floare care să-ți demonstreze iubire, apreciere și respect, aducându-ți câte un zâmbet. Poate nu realizezi cât de frumoasă poți fi, cât de multe laude ar trebui să primești și câte buchete ar trebui să-ți fie dăruite.

Personal, am grijă ca mama, icoana sufletului meu, mereu să fie fericită la vederea unei flori pe care i-o aduc după o zi de școală, în data de 8 martie.

Fiecare femeie merită un fir de lealea, de trandafir, de ghiocel... de iubire!

Diana Cotrigășanu- clasa a XI-a C

Cui i-ai dăruia o floare? Și de ce?

O floare ar spune prea puține despre mine, e prea simplu, prea banal... sau rudimentar și comun trandafir roșu. Toată lumea o face.

Vreau să-i dăruiesc povestea, nu doar un gest!

M-aș duce pe câmp când arde soarele de mai, să culeg, fir cu fir, un braț întreg de flori „Nu-mă-uita”. Ea ar veni în fugă spre mine, ar lua florile făcând o coroniță, albastră, gingașă, chiar dacă nu se potrivește cu ochii. O pune pe părul moale, iar florile îi ating urechile. Îmi zâmbeste. Mă strânge în brațe mai apoi, mă privește în ochi și îmi spune să-i fac o poezie. Nu-mi pot trage privirea din ochii ei, mă sfredelesc, mă tulbură, vrea să mă domine. Apoi mă inspiră. Mă semnez: „al tău Ruben” și îmi spune: „O pun în ramă și i-o voi arăta mamei”.

Ruben Carază, clasa a XI-a C

Antonio Armanu, cl. a III-a

Importanța muzicii

Conform symphonyschool.ro muzica poate diminua stresul, durerea, sporind atenția și poate aduce pozitivitate și calm în viața noastră de zi cu zi. Muzica deține puterea de a aduce oamenii împreună în diferite moduri. Ne poate face expresivi și ne poate ajuta să ne înțelegem mai bine sentimentele și emoțiile noastre, dar și pe ale celorlalți.

De cele mai multe ori când se simt neînțeleși, oamenii preferă să asculte muzică pentru a se reîntoarce la starea de bine. Muzica influențează atât sentimentele oamenilor, dar și creșterea sporită a plantelor fiind dovedit științific că într-un mediu cu muzică armonioasă, plantele cresc mai frumos și mai repede.

Se recomandă în momentele stresante să ascultăm muzică veselă care să ne ridice moralul.

Patricia Sava, cl. a IV-a

Teodora Petrescu, clasa a XI-a C

Ce părere aveți despre manualele școlare?

O problemă pe care am observat-o la sistemul de învățământ românesc este editarea sau apariția modelelor mai noi de manuale. Inexistența acestora îngreunează parcurgerea materiei deoarece din cauza schimbărilor programei școlare și mai nou a apariției DOOM 3, manualele nu mai sunt la fel de eficiente cum erau acum câțiva ani. Este nevoie de apariția urgentă a unor variante noi ce sunt conform programei școlare și a schimbărilor în utilizarea limbii, fiindcă fără acestea elevii pot fi puși în dificultate. Spre exemplu manualele de Limba și literatura română nu conțin tot timpul materia de care avem nevoie, programa școlară fiind diferită față de cea care era utilizată când manualele au fost redactate, regăsind texte ce nu mai sunt în uzul școlar sau lipsa unor texte ce au intrat ca materie pentru examene.

Cea mai potrivită variantă ca manualele să nu mai creeze o problemă ar fi editarea lor la o perioadă de maximum 5 ani pentru a-și menține actualitatea.

Teodora Petrescu, clasa a XI-a C

A fi la modă

Moda, conform dexului, este un obicei, o deprindere colectivă, specifică la un moment dat unui mediu social; gust, preferință generalizată privind îmbrăcămintea, ținuta, comportarea.

A fi la modă, de cele mai multe ori, presupune respectarea unui tipar, care identifică un anumit „curent”, de la îmbrăcăminte, aspect și muzică, până la comportament și limbaj.

Nu „trend-ul” sau „așa se poartă azi” ne scot adevărata personalitate în evidență, însă prin aceasta se recunoaște banalul spirit de turmă. Unii, din nevoia de a se integra, adoptă stiluri, în care nu neapărat se regăsesc, dar „o face toată lumea”.

Ca oameni galanți, cărora le place cititul, poezia și sensibilitatea sentimentală, nu putem asocia personalităților limbajul și vestimentația vulgară, manelele sau comportamentul de mahala. Deși nu vreau să identific alte stiluri, decât cel elegant, ca fiind neapărat aculturale.

Moda e despre a impresiona, totuși, ironic, atât timp cât „e la modă”, îi face pe toți la fel.

Pentru a fi diferit trebuie o anumită tărie de caracter, în fond clasicul rămâne adevărata eleganță a feminității și cu siguranță a masculinității.

Ruben Carază, clasa a XI-a C

Liniștea

Liniștea este o stare sufletească lipsită de zbucium, de frământări, conform DEX-ului.

Patricia Sva, cl. a IV-a

Într-o lume a haosului și a neliniștii, în acest secol al vitezei și a tot mai multor boli cauzate de stres, ce ne aduce nouă liniștea?

Nu putem găsi liniștea în exterior, dar o putem afla în interiorul nostru, trebuie doar să-i dăm voie. Timpul dăruit nouă înșine, dar nu stat pe social-media, e primul pas. Citim o carte, bem un ceai, ascultăm muzică sau pur și simplu medităm, fără a privi în jur și a face comparații.

Personal, nu cred în forțe fantastice prin care te conectezi cu natura și te încarcă de energie pozitivă, dar cu siguranță o plimbare în aer curat și cu un peisaj primitor poate aduce liniștea, atât fizică, cât și psihică.

În căutarea liniștii absolute, tinerii și nu numai, recurg la alcool, tutun și chiar droguri, care nu aduc cu adevărat calmul. Mirajul plăcerilor, aduc de suprafață și pe moment o anumită liniște, doar ca mai apoi să „reînvie” o tulburare mai accentuată și să-i trezească la o realitate crudă.

Liniștea interioară trebuie să ne-o însușim, altfel nu ne-o va dăruii nimeni pe tavă.

Ruben Carază, clasa a XI-a C

Sunt necesare meditațiile?

„Cei care nu știu nicio limbă străină nu știu nimic nici despre propria limbă” – Johann Wolfgang von Goethe. Încă de mici suntem învățați că trebuie să cunoaștem o limbă străină, fie engleză, franceză sau alta. Cunoașterea unei limbi străine este importantă pentru a te descurca în viață, deoarece limba este cel mai important mijloc de comunicare și de înțelegere cu oamenii din jurul tău. Prin învățarea unei limbi străine, viziunea asupra lumii devine una de ansamblu. Deprinderea acestei viziuni este strâns corelată cu cultura din care persoana provine. Prin urmare, este important de menționat că prin învățarea unei limbi străine se vor înțelege parțial și valorile culturale ale aceluia teritoriu.

Cunoașterea unei limbi străine ajută în alegerea carierei, care poate să-l ducă spre un drum mai bun.

În concluzie, putem spune că beneficiile învățării unei limbi străine par evidente, iar datorită globalizării, chiar necesare pentru un viitor mai bun.

Cristina Popescu, clasa a XI-a C

Farmacia bătrânească

Pentru o răceala mică, una mai gravă sau o durere de cap, bătrânii au reușit să găsească remedii. Pe vremea aceea nu erau așa multe pastile, de aceea bunicii noștri au improvizat. Am întrebat-o pe bunica mea despre leacurile pentru răceala. Pentru tuse sau durere în gât se pune într-o cană un albuș de ou, o lingură de miere de albine și lapte călduț, iar apoi se bea. Mălaiul

Antonio Armanu, cl. a III-a

fierbinte ajută pentru a tempera simptomele răcelii. Se poate pune și în amestecul de cartofi rași, îmbibați în spirt, care au rolul de a calma durerile de gât. Într-un prosop se pun cartofii tăiați pe jumătate, se adaugă oțet, iar apoi se împătorește prosopul și se pune la gât. Tot pentru răceală se pune untură fierbinte cu ceapă roșie tăiată mărunt, ou, țărățe de grâu, care se amestecă și se pun într-o pânză curată. Aceasta se pune la gât sau pe piept. În caz de febră se face frecție cu oțet de trandafiri, iar apoi persoana respectivă trebuie să se încălzească bine în pătură ca să transpire.

Pentru răgușeală se bea ceai de muguri de brad, iar într-o ridiche neagră, căreia i se taie căpăcelul și se scobește o gaură înăuntru, se adaugă o linguriță de miere de albine. Se lasă în jur de 2 ore la macerat, iar apoi se bea sucul rezultat. Ceaiul fierbinte cu două bomboane mentolate ajută la ameliorarea răgușelii.

Aceste leacuri vechi, încă se păstrează și sunt eficiente.

Cristina Popescu, clasa a XI-a C

ZIUA MONDIALĂ A POEZIEI

UN PUNCT DE VEDERE SUBIECTIV

Eu cred că poezia astăzi, „în vremuri de răstriște”(Holderlin) este marginalizată, fiind necesar un efort intelectual pentru a-i pătrunde înțelesul. Cine mai are nevoie să mai vadă și să mai audă, când viața a devenit o alergătură de neoprit ?

Cu siguranță, poezia nu este pe primul loc în rândul cititorilor. Este considerată și un gen desuet. O spun din experiența mea de bibliotecar. Ca să determini lumea să citească poezie, trebuie să-i ieși în întâmpinare, să vorbești, să citești, să recitești. Să fii actor și să stârnești emoție. Să faci auditoriul să guste fragilitatea momentului. Pentru că în fragilitate stă puterea discursului poetic. Poezia, până la urmă, este un meșteșug. Meșteșugul visului și al lucidității. Un meșteșug care poate schimba lumea. Poezia este o căutare. O permanentă descoperire a sinelui, pentru poet și pentru cititor. O eliberare a tot ce este magic în gândire. În vremurile vechi oamenii povesteau despre sentimente. Să ne oprim asupra traducerii lui Petru Creția din „Cântarea Cântărilor”, făcută integral în versuri, spre deosebire de cea a „Bibliei” în proză:

„Mi-e dor să mă sărute cu săutarea gurii lui
 Mai gustoasă decât vinul este dragostea
 Numele tău se desface ca un parfum
 Gingașă este mireasma mirosului tău
 De aceea te iubesc fecioarele atât de mult
 Ia-mă cu tine și du-mă fără zăbavă
 Regele m-a luat în cămările sale
 Însă tu să-mi fii desfătare, tu bucurie
 Mai de preț decât vinul are să-mi fie dragostea ta
 Pe drept ești, iubite iubit”

Fascinant acest text biblic, atât de sincer și atât de actual. Un text creat de o făptură care s-a simțit liberă atunci când l-a scris.

O poezie a lui Costache Conachi (1778-1849) a făcut în secolul al XVIII-lea o individualitate din autorul ei:

„Pentru ce îți ungi femeie fața cu atâta ghileală
 Și îți muruiești obrazul cu băcan și cu văpsală
 Și de ce-ți încingi grumazul cu petre strălucitoare
 Și îți umezești zulufii cu ape mirositoare?”

Mai bine-i purta de grijă să câștigi acele daruri
 Cu care să faci podoabă la a sufletului haruri
 Dacă vrei să te iubească bărbatul tău cu credință
 Și de voiești înțelepții să-ți caute umilință
 Uită-te de vezi pe mere ce roșală strălucește

Și trandafirii pe care nici zugrav nu-nchipuiește
 Firea s-au silit a face acea vie zugrăveală
 Și-a lor dulce frumușață vesălește, iar nu-nșală
 Lasă dar fățarnicia ș-a obrazului schimbare
 Căci frumusață firească robește pre om mai tare”

(100 din cele mai frumoase poeme de dragoste ale românilor alese de Petru Romoșan- București, Compania 2003).

Pentru cititorul de azi, Costachi Conachi este puțin atractiv, naiv. Ușor moralizatoare poezia, pudică în a-și expima iubirea. Dar scrisă într-un grai românesc corect pentru acea vreme.

Poezia de azi crează imagini. Face cu efort față într-un context multicultural.
 „Amintirea paradisului” de Cezar Ivănescu (vol. ” Rod IV”, Cartea Românească, 1977) rămâne una din nemuritoarele poezii de dragoste din lirica românească. Mereu am avut senzația că versurile acestea tulburătoare sunt o mediere între noi și Dumnezeu.

„Cînd eram mai tînăr și la trup curat
 Într-o noapte floarea mea eu te-am visat
 Înfloreai fără păcat, într-un pom adevărat
 Când eram mai tînăr și la trup curat
 Nu știam că ești femeie, eu bărbat
 Lângă tine cu sfială m-am culcat...”

Periplul prin poezia lumii poate dura la nesfârșit. Nu vreau să conving pe nimeni să iubească poezia, pentru că s-ar putea să fim copleșiți de atîta frumusețe, să n-o mai putem duce. Empatie și vizionarism găsim și în versetul biblic din Regi „Hrăniți-l cu pâinea și cu apa întristării” și într-un vers din secolul al XX-lea: „Măinile tale au culoarea merelor ce cad” de Gheorghios Seferis. Nu există reguli de scriere. Nu suflu un cuvânt despre numeroasele concursuri de poezie, unde anonimi premiază anonimi, despre promovarea subculturii, despre poezia proastă și poezii fără talent. Poezia adevărată, cel mult, te poate răvăși.

Un cuvânt care spune totul despre poezie? Unul singur: nemurire.

PUȚINĂ GRAMATICĂ

Noutăți din DOOM 3

Aragaz – aragaze

Almanah-almanahuri

Blană-blăni

Bairam-bairamuri

Boschet-boschete

Croasant-croasante

Ecler-eclere

Fașă-feșe

Ciubuc-ciubucuri

Colonel-colonei

Macrou-macrouri

Monedă-monedede

Sindrom-sindroame

Sânge-sângiuri

Pârâu-pâraie

Mihaela Ursuleț, cl. a IV-a

Bibliotecar, Despina Gheorghiu

REPORTAJ

LECTURA PUBLICĂ ȘI CĂRȚILE

„Gândurile noastre, ale oamenilor, există doar în cuvinte, ele nu pot exista altfel. Nici pictura, muzica, n-ar fi existat dacă nu ar fi existat cuvântul. Când învelișul lui se distruge, dispăre sensul. Rămâne sentimentul, o idee confuză, dar ele nu pot exista în afara cuvântului. Este o mare problemă, pentru că acest înveliș de cuvinte se distruge la propriu și el seamănă cu stratul de ozon de deasupra pământului, strat care, la rândul-i, se distruge. Cred că se va termina rău acest lucru.

Trebuie spus că astăzi vorbirea oamenilor devine tot mai primitivă, iar discursul pe Internet, vorbirea pe chat, vorbirea de la televizor sunt primitive și mi-e teamă că într-o zi, cuvântul va fi înlocuit printr-un muget, momentul în care se va prăbuși întreaga bunăstare și consumul.

Oamenilor le plac toate valorile, în afară de valoarea cuvântului; în întreaga lume se reduc programele institutelor umanitare, în favoarea cercetărilor economice, iar dacă continuăm așa, o să știm, de la un moment dat încolo, să numărăm banii și să mugim. Dar acest lucru nu va dura mult timp, pentru că după acest muget, va veni pierderea totală a conștiinței și drept urmare nu va mai avea cine să numere banii. Iar în acel moment chiar că nu va mai fi nimic de demonstrat. Și nici pentru cine.” (Vodolazkn, E, „Laur”, Humanitas, 2022). Acest fragment din romanul „Laur” este potrivit pentru a defini lumea profană, în care valorile morale sunt copleșite de violența sub toate formele. Lectura poate și trebuie să acționeze.

Asistată de calculator sau tradițională, lectura are nevoie de programe care să cuprindă cât mai largi zone sociale. Încă nu e prea târziu pentru a schimba mentalități și pentru a stopa decalajul dintre lectura publică din România și cea din alte țări și mai ales că publicul mai are deprinderea de a citi. Lectura reprezintă un răspuns uman la criza societății. Lectura nu se poate determina ca pur fenomen statistic, comparând indicele de frecvență a cititorilor cu numărul de cărți cumpărate de bibliotecă pe an, așa cum se procedează în România. Lectura este felul de a marca o prezență în istorie și nu poate fi redusă la un raport univoc cu textul, ci presupune o dedublare existențială, o trăire dincolo de text. Cuvântul lectură vine de la latinescul LEGO care înseamnă și a alege și a culege.

Sfântul Augustin era uimit de fenomenul unei lecturi interioare, mentale, care nu se exprima prin vorbire. Inițial, lectura s-a făcut multă vreme în grup și sub supravegherea unui inițiat, asta pentru că în cele mai vechi civilizații stăpâna părerea că nu lectura, ci interpretarea pe care o dă învățătorul este justificarea cuvântului scris. Actul complex al lecturii este condiționat de viața

cotidiană cât și de circumstanțe mai mult sau mai puțin accidentale. Cine mai citește cu creionul în mână? Cu siguranță că există și astfel de persoane. Inițiate.

Lectura rămâne un referențial pentru împlinire a ceea ce cultura contemporană refuză tot mai mult omului, anume posibilitatea de a ieși dintr-un spațiu al obligației de a comunica, în favoarea accederii la o comunicare existențială.

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

ȘEZĂTOARE LA BORCA

De Florii, la Căminul Cultural, s-a desfășurat la Borca șezătoarea „Cu Nică pe Bistrița în jos”. Copiii de la Școala Gimnazială „Aurel Dumitrașcu” Sabasa și Liceul „Mihail Sadoveanu” Borca au stârnit hohote de râs, dar au primit și aplauze pentru scenetele pe care le-au interpretat. Ne-am amintit cu acest prilej de întâmplările memorabile trăite de Creangă și povestite cu atâta umor în „Amintiri din copilărie”. A fost cu atât mai amuzant și mai veridic, cu cât actorii au jucat teatru punându-se în pielea personajelor. Și nici măcar nu sunt actori profesioniști. Noi, spectatorii, am simțit în jocul copiilor regretul că ei înșiși nu mai au copilăria la care au făcut referire. Am aflat, printre altele, că Ion Creangă, fugind din Broșteni după ce a prăvălit bolovanul peste casa Irinucăi, gazda sa, a înnoptat la uncheșul Vasile din Borca, un frate al Smarandei Creangă.

Și pentru că a fost o șezătoare, s-a cântat în dialog cu Ansamblul „Nemțișorul”, condus de interpretul Laurențiu Marian. Repertoriul atent ales, acuratețea interpretării, veselia, tinerețea, au transmis spectatorilor o stare de bine și de bună dispoziție.

Nu putea să lipsească de la șezătoare Marius Cătălin Popovici cu al său grup de chitariști „Floare de colț”. Marius -Cătălin Popovici este un foarte talentat și iubit profesor de chitară. Altfel nu se explică de ce într-un răstimp scurt copiii lui au învățat să cânte și s-au descurcat admirabil.

O invitată specială a fost etnologul Maria Moiş, președinta Asociației VDR din Paris. Doamna Moiş a înlesnit participarea interpretei Eugenia Petrea din Borca la Paris, cu ocazia a două evenimente diplomatice importante organizate de Reprezentanța permanentă a României la UNESCO și Ambasada României la Paris.

Aceste evenimente au promovat cultura, tradițiile și dansurile populare românești. Manifestările au avut loc cu ocazia aniversării a 30 de ani de când România este membră a Organizației Internaționale a Francofoniei. Un aport la această colaborare îl are și Asociația APOR Borca. Organizarea șezătorii îi aparține profesoarei Cristina Petrea, coordonatoarea Școlii „Aurel Dumitrașcu” Sabasa, o neobosită căutătoare și păstrătoare a folclorului autentic și a tradițiilor locale. Se cuvin mulțumiri mămicilor care au asigurat masa invitaților, Liliane Aanei și Petrică Ruscanu, primarul comunei Borca.

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

„ACCEPT: Aripi, culoare, copilărie, entuziasm, talent”

Acesta este titlul proiectului la care participă și Liceul „Mihail Sadoveanu” Borca, reprezentat de domnul director, profsor Vasile Amariei, în calitate de aplicant.

Proiectul are ca parteneri Gimnaziul Hagarîș, Raionul Cantemir, Republica Moldova, Școala Gimnazială „Grigore Ungureanu” Ceahlău, Liceul Tehnologic „Nicolae Nanu” Broșteni și Școala Gimnazială „Ion Teodorescu” Cotârğași, județul Suceava. Echipa Liceului Borca este alcătuită din prof. învățământ primar Ramona Spătărescu, clasa pregătitoare, prof. învățământ primar Dumitreala Alămâie, clasa a II-a, prof. limba română Vasilica Mihai, bibliotecar Despina Gheorghiu.

Scopul proiectului are în vedere comunicarea elevilor, dar și a cadrelor didactice la nivel transnațional, aprofundarea competențelor digitale, multilingvistice, cetățenești, antreprenoriale, de sensibilizare culturală.

Deja s-au desfășurat activități care le-au înlesnit participanților întâlniri pe zoom, având posibilitatea să se cunoască și să împărtășească impresii despre munca lor. Prima întâlnire, „Vino sub umbrela mea” a fost cea a salutului virtual. Fiecare școală s-a prezentat cu câte o carte interactivă, „Cartea călătoare”. A fost un schimb de cărți de povești între elevi. S-a scris o poveste de iarnă după imagini cu titlul „A fost odată o iarnă” și s-a creat un cod QR.

A fost aniversat poetul Grigore Vieru. Sub titlul „Creangă și coopiii” s-a organizat o excursie la biserica veche din Broșteni, în pridvorul căreia a învățat scriitorul. Pentru că

Lucrare colectivă, C.P.,
coord. înv. Spătărescu R.

mărțișoarele străbunicilor noștri nu semănau cu cele de astăzi, s-au confecționat aceste simboluri ale primăverii după modele foarte vechi. De 8 martie copiii și părinții au participat la serbarea închinată mamelor. În ultima săptămână de dinaintea vacanței de Paști s-au încondeiat ouă și s-a făcut schimb de rețete culinare tradiționale. În afara plăcerii de a scormoni în trecutul bunicilor, s-au scos la iveală obiceiuri de care cei tineri nici nu aveau habar.

Urmează vizitarea unor case vechi pentru a înțelege mai bine cum trăiau înaintașii noștri, ce preocupări aveau, ce meserii aproape dispărute practicau. De Ziua Internațională a Dansului va fi organizat un flash mob. Sub titlul „Vânătoarea de comori în comunitate” se va realiza un album de fotografii.

Proiectul, cu durata 1 februarie - 4 mai, și-a propus ca prin schimbul de experiență să valorifice specificul tradițional din fiecare zonă implicată, dar și educarea în vederea salvării identității comunităților. S-a observat că au dispărut hotarele care ne despart, s-au găsit similitudini în modul de a gândi, de a trăi. Suntem siguri că pretențiile legate cu acest prilej vor dăinui, că vor fi generatoare de noi proiecte.

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

REPORTAJ

Matematica-regină a științelor...

Un celebru profesor spunea că „*Intrarea în cetatea cunoașterii se face pe podul matematicii*”. Matematica este mai mult decât o știință; este un act de cultură, este unul din modurile fundamentale ale gândirii umane.

Aceasta reprezintă disciplina care, prin însăși esența ei își dovedește importanța deosebită participând cu mijloacele proprii la dezvoltarea personalității nu numai sub aspect intelectual, ci și sub aspect estetic și moral, motiv pentru care se completează foarte bine cu alte discipline cum ar fi : literatura, muzica, arta, etc.

Lucian Blaga ne prezintă într-un singur citat cea mai bună definiție a acestei materii „Matematica este o limbă și o știință” .

Blaga privește filozofic asupra matematicii, încadrând-o între științe și făcând trimitere la universalitatea acesteia. Limbile planetei sunt numeroase și foarte variate.Sunt unele limbi care sunt diferite în totalitate cum ar fi, de exemplu, un vorbitor de limbă japoneză, nu poate vorbi corect limba română. Cele două limbi nu se aseamănă deloc, dar există ceva universal, înțeles de toată lumea, pe care toți îl putem folosi, anume matematica.

Aceasta este limbajul cunoscut, dar și folosit de majoritatea culturilor. Și în limba arabă și în cea franceză avem: $2 + 1 = 3$ sau $\Pi = 3,14$, astfel putem numi matematica pe lângă știință și limbaj. Civilizația umană continuă să se dezvolte neîncetat și, deși varietatea trăsăturilor oamenilor crește, matematica rămâne mereu valabilă.

De asemenea, tot Blaga scoate în evidență faptul că: „Un matematician face matematică fiindcă vede în matematică ceva frumos, ceva interesant, ceva care îi place, ceva care îi e drag,

ceva care îl tulbură, îl face să gândească, să mediteze, să viseze... Învățând matematică, înveți să gândești”.

Matematica este nu numai interesantă și frumoasă, ea nu oferă numai bucurie ci are un impact semnificativ asupra vieții noastre fiind prezentă în toate aspectele ei. În primul rând, ea ne oferă instrumente pentru a lua decizii informate. De exemplu, atunci când facem cumpărături, utilizăm matematica pentru a compara prețurile și a face cea mai bună alegere. Joacă, de asemenea, un rol important în tehnologie. Toate tehnologiile moderne, de la telefoanele mobile la sistemele de navigație GPS, sunt bazate pe concepte matematice complexe, altfel acestea nu ar fi posibile. În plus, matematica este esențială în cercetarea științifică.

Matematicienii colaborează cu fizicienii, biologii și alți cercetători pentru a modela sisteme naturale și a înțelege lumea în jurul nostru. Este esențială și pentru inginerie și arhitectură (calcularea forțelor, tensiunilor și a materialelor necesare pentru a construi structuri solide și sigur de folosit se bazează pe matematică). Încă un rol important pe care aceasta îl joacă la nivel global este acela în economie și finanțe pentru a înțelege concepte cum ar fi ratele sau investițiile.

Așa că, în calitate de elev la profil de matematică-informatică, pot confirma importanța și ajutorul pe care matematica îl oferă celor ce caută să o înțeleagă. Felul în care aceasta dezvoltă mintea noastră și o face să raționalizeze cât mai bine, ne ajută să facem legături rapide și menține mintea mereu „trează” fără a o lăsa să vegeteze este unul aparte, aici se vede că matematica are strălucirea ei care de cele mai multe ori sau mai bine zis tot timpul apare în profesori. Ei au darul de a face din ea cea mai frumoasă și interesantă materie. Bineînțeles că nu toată lumea este făcută pentru „a se juca” cu această știință de asta unii pot spune că aceasta le dă bătăi de cap pe parcursul anilor de școală unde este greu de evitat. Cu toate acestea ar trebui să avem în vedere și ce spunea matematicianul Stan Gudder :

„Esența matematicii nu este să facă lucrurile simple complicate, ci să facă lucrurile complicate simple” .

Oare putem să ne întrebăm cum ar fi viața noastră fără matematică? Imposibilă, deoarece matematica nu înseamnă doar funcții și integrale ci mult mai mult, totul începând cu casele în care locuim, tehnologia pe care o folosim chiar și noțiunea timpului s-ar pierde fără matematică.

În concluzie, matematica joacă un rol important în viața noastră și ne influențează într-un fel sau altul. De la clasa de matematică la care am început să învățăm baza, până la tehnicile sofisticate pe care le utilizăm în viața profesională, ea ne ajută să înțelegem lumea din jurul nostru și să luăm decizii informate. Ne oferă un limbaj comun prin care putem comunica cu alții, ne ajută să rezolvăm probleme, ne învață să gândim și să facem rapid conexiuni în jurul nostru reușind prin intermediul ei să găsim rezolvări la probleme pe care le întâlnim în viața de zi cu zi rapid și eficient.

Cu toate acestea, este important să ne amintim că matematica este doar un instrument și că este important să înțelegem că valorile și relațiile umane sunt la fel de importante, chiar mult mai importante. Din păcate ne neglijăm unii pe alții tot mai mult și devenim tot mai preocupați de noi înșine, fiind indiferenți la suferința celor din jur. Dacă am începe prin a ne schimba pe noi, am reuși să înțelegem mai bine lumea din jurul nostru.

Georgiana Hopic, clasa a XI-a A

RESTITUIRI

ACTIVITĂȚI DE ALTĂDATĂ: EXPEDIȚIILE INDAGATORES (V)

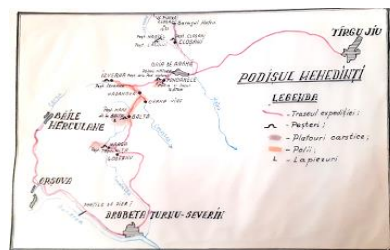
Prof. pentru învăț. primar, Gladiola Bondar

În anul 1982 *Indagatores* pornește din nou la drum, de această dată în Podișul Mehedinți, cu scopul de cunoaștere complexă a acestei zonei, în special a reliefului carstic.

Traseul urmat a fost: Borca – Toplița - Tg. Jiu – Cloșani - Baia de Aramă – Izverna - Turnu Severin – Herculane - Drobeta-Turnu Severin - Cluj-Napoca –Borca.

Perioada: 19 iulie – 1 august, 1982.

Echipajul a fost format din pionierii: Sava Dan (căpitan), Moroșanu Emilia (secund), Geană Camelia (cronicar), Gobuz Gheorghe (speolog), Marțolea Cristian (geograf), Ruscanu Elena (biolog), Muscalu Dumitrelea (etnograf), Plăeșu Vasilica (folclorist), Forminte Anișoara (desenator), Țuțuianu Daniel (istoric), Andrieș Alexandru (geolog), Pricob Vasile (fotoreporter) și însoțit de dna prof. Maria Lungu, prof. Georgeta Andrieș și învăț. Vasilica Niță.

Coperta Jurnalului și traseul expediției

Membrii echipajului

„strânsă” între nenumărații pasageri care au umplut autobuzul până la refuz. Nici ceilalți colegi nu stau mai bine: Dumitrelea, Cristian și Nana, îngrămădiți pe un singur scaun, stau într-o poziție caraghioasă, cu genunchii la gură pentru că nici picioarele nu aveau unde le întinde.

Cronicarul

expediției, Geană Camelia, a notat în *Jurnal* plecarea echipajului din Borca în dimineața zilei de 19 iulie, 1982:

„Răcoarea dimineții mă înfioară. Mă „încălzește” doar gândul la expediția în care pornim. Pe șosea, glasuri cunoscute. Sunt colegii mei de echipaj înarmați cu bagaje, zorind spre stația autobuzului. Aici, lume multă, forfotă mare; părinți, colegi, rude, veniți cu toții să ne ureze: „Călătorie plăcută!”. Aceeași atmosferă este în fiecare an în ziua plecării membrilor expediției noastre. Dar unde este Sandu, geologul? Îl căutăm cu privirea și lipsa lui ne îngrijorează. Cortul băieților este la el.

Autobuzul sosește și Sandu nu a apărut încă. Urcăm cu toții după ce ne-am aranjat bagajele la portbagaj. „Drum bun!”, „La revedere!”, „Succes!” sunt urările pe care le auzim amestecate cu zgomotul mașinii. Cu greu mă dezmeticesc

Trecem prin localități cunoscute, presărate pe sub frânturi de codru: Farcașa, Poiana Teiului, Grințieș, Borsec. Vocea lui Cristian mă face să tresar:

-Uite-l! A venit Sandu!

Îmi arunc ochii pe fereastră și-l văd într-adevăr pe „întârziatul” nostru coborînd dintr-o Dacie: tov. director l-a adus cu mașina. Echipajul „Indagatores” este complet. Autobuzul începe să găfție:

-Se cunoaște că a urcat Sandu, observă Vasile-fotoreporterul.” (frag. din Jurnal, pp.6-7)

În gara Toplița

Din Toplița echipajul a pornit cu trenul la drum, tren ce a trebuit schimbat la Deda, apoi la Războieni și Simeria, deoarece acceleratul de Galați-Timișoara a fost suspendat.

„Sosim în amurg la Simeria. Trenul care trebuia să ne ducă la Tg. Jiu ne trece pe sub nas și ne lasă – vorba lui Creangă – „mare și degrabă” ... cu privirile pierdute spre linia de pe care trenul abia se mai zărește ca un punct mișcător.” (frag. din Jurnal, p. 8)

Echipajul a rămas pe holul din interiorul gării Simeria până la ora două noaptea și au pornit la drum cu personalul de Tg Jiu.

După ce și-au lăsat bagajele la autogară, au pornit să viziteze orașul: statuia lui Tudor Vladimirescu din piața cu același nume, bustul lui Brâncuși din fața casei de cultură, ansamblul monumental – „Poarta sărutului”, „Masa tăcerii”, „Coloana infinitului”.

La „Masa tăcerii”, Tg. Jiu

Următorul popas a fost localitatea Cloșani, unde au ajuns cu autobuzul din Tg. Jiu. Aici și-au întins tabăra de corturi într-o poieniță pe malul râului Motru: *„Unda sa molcomă, șoptind printre pereții de stâncă ne va fi - sântem siguri - o companie plăcută. În câteva minte ne înjghebăm gospodăria. Corturile multicolore apar ca ciupercile după ploaie. Căutăm pietre pentru vatră, scoatem ceaunul și cratițele pentru mâncare, întindem frânghia pentru rufe. Abia când terminăm ne clătim privirea cu lumina blândă a după-amiezii și exclamăm mulțumiți:*

-Bun găsit, Cloșani! Bun găsit, prieteni!”

Expediționarii, în ziua următoare, au vizitat și consemnat date despre Valea Motrului, Cheile Motrului și barajul de pe Motru, despre ocupația oamenilor din zonă, casele lor, obiceiuri și tradiții.

La intrarea în Peștera Cloșani

Ing. Răianu și Tîpîrnic i-au condus la hidrocentrala Motru a cărei construcție se apropia de final, de aceea șantierul părea părăsit. În subteran, copiii au văzut instalațiile complicate, tablourile de comandă, cazanul turbinei și au ascultat informațiile privind întregul proces de obținere a electricității.

„Mergem pe fundul viitorului lac de acumulare. Nu-mi vine să cred că pe locul unde pun acum piciorul va fi plin cu apă. Dacă vom reveni doar peste un an, cu siguranță nu vom mai recunoaște locurile.” – a consemnat cronicarul în *Jurnal*.

Joi, 22 iulie, după programul de învioreare și micul dejun, copiii s-au pregătit de drumeție - echipamentul de peșteră: salopete, cizme, căști, lanterne, lămpi cu carbid.

Au vizitat Peștera Lazului, săpată în Dealul Sohodoalele de către râul Motru Sec, având intrarea de 4 m înălțime și 7 m lățime și Peștera Cloșani – rezervație naturală, săpată în Dealul Cornetul Satului, formată din două galerii: „Galeria cu apă” sau „Galeria veche” și „Galeria Matei Ghica”. Expediționarii au avut drept ghizi pe speologii Georgescu Maria și Marin Constantin de la Institutul de Speologie, peștera fiind și laborator de cercetare unde se realizau studii asupra modului de formare a concrețiunilor, asupra vieții din peșteri, precum și măsurători asupra mișcărilor scoarței pământului.

Elevii au mers apoi la cimitirul satului, au fost

Căpițe cu „picioare”
Ponoarele

primiți în casele unor săteni pentru a observa cum sunt amenajate, dar și arhitectura lor (romburile „Coloanei” pe stâlpii de pridvor, „Cocoșul” în creșturile de sub streșină), iar „Țestoasa zburătoare” pe unele unelte din ograda sătenilor.

Traseul a continuat spre Padeș, pe locul unde în 1821 Tudor Vladimirescu a strigat pandurilor săi: „la viață și la arme”.

Despre Peștera Cloșani: „Coborîm cîteva trepte și pătrundem sub o boltă, ne aflăm într-o sală unde lacrimile împietrite ale pământului ridică în beznă candelere reci.[...] Bolta prelungește bătaia lămpii multiplicîndu-i reflexele. Siluetele colegilor se proiectează pe pereți transformîndu-i în giganți. Observăm pe pereți montate tăvi de plastic pentru a se măsura rapiditatea depunerii calcitului cu ajutorul unor rigle montate în interior. Am trecut și pe lângă boxe, amenajate în pereți, pentru cercetarea vieții din peșteră. [...] Sălile și galeriile peșterii

Intrarea în Peștera Ponoarele

In Galeria fosilă - Ponoarele

sunt păzite și însuflețite de frumoase formațiuni stalagmitice și stalactitice născute, modelate de către un meșter priceput: apa.” (frag. din Jurnal, p. 22)

Noua oprire a expediționarilor a fost în Baia de Aramă unde au ajuns din Cloșani cu autobuzul, apoi au pornit-o spre Ponoarele pe jos cca 4 km, bagajele fiind transportate cu o mașină a taberelor școlare împreună cu Cristian. Au vizitat Podul natural, Peștera Ponoarele, polia Zăton.

Pentru a ajunge la Peștera de la Podul Natural (sau Ponoarele) a fost nevoie să coboare într-o dolină formată prin prăbușirea unei foste galerii a peșterii. Intrarea este impresionantă, mare, barată de o ceață albicioasă formată datorită condensării vaporilor de apă în contact cu aerul mai rece din peșteră.

Peștera Izverna

Peștera are două galerii, Galeria subfossilă (când plouă se umple ca un lac la nivelul Lacului Zăton) și Galeria fosilă, care nu are curs de apă și este împodobită cu stalactite, stildite străvezii, valuri și cascade împietrite (scurgeri de calcit), stalagmite de toate dimensiunile.

Sâmbătă, 24 iulie, echipajul a mers la izvorul Ponorului, apoi și-au strâns tabăra și au pornit-o cu autobuzul spre Izverna unde și-au instalat corturile pe terenul de sport.

A doua zi au vizitat Peștera Izverna, au stat de vorbă cu localnicii, au căutat costume populare autentice și s-au pregătit să meargă la horă, la căminul cultural deoarece era duminică. La horă nu au mai ajuns pentru că s-a pornit o furtună zdravă, copiii mutându-se cu tot bagajul în școala din sat.

Pentru a ajunge la intrarea în Peștera Izverna, peșteră săpată în Dealul Cornetu de către Râul Peșterii, afluent al râului Coșuștei, expediționarii au fost nevoiți să treacă peste niște stânci și să se deplaseze pe un perete stâncos ajutați de ghidul lor, Mariana Dobre - studentă la geologie în București și membră a cercului de speologie „Focul viu”.

Intrări în Peștera Mare de la Balta

Luni, elevii au pornit din nou la drum, o parte pe jos, altă parte în remorca unui tractor care i-a dus spre noul obiectiv – Peștera Mare din comuna Balta. Aici, ei au fost impresionați de factorul poștal care împărțea corespondența locuitorilor fiind călare, de inscripțiile de pe frontul caselor unde scria numele persoanei care a locuit acolo și a decedat, dar și de peșteră pe care au vizitat-o spre seară:

În Gara Herculane

„Pereții par în unele locuri poleiți. Este laptele de piatră scurs și împietrit de-a lungul zidurilor care strălucesc. [...] În unele locuri suntem nevoiți să ne tîrîm în genunchi sau pe burtă în apă. [...] Escaladăm pereți și trecem prin săli de basm, unde admirăm jocurile naturii măiestre.” (frag. din Jurnal, p. 41)

În zilele următoare timpul a fost parțial mohorât. Expediționarii au intrat în Peștera Topolnița, una dintre cele mai frumoase peșteri din țară și a doua ca lungime, peste 11 km de galerii, apoi au pornit spre Drobeta-Turnu

Severin unde și-au întins corturile în curtea unei creșe.

Au vizitat în oraș castelul de apă, casa de cultură, piața, stadionul, parcul unde se afla o expoziție de artă universală, ruinile bisericii Cetății Severinului, turnul cetății, Muzeul „Porțile-de-Fier” și au mers pe malul Dunării la rămășițele podului construit de Apolodor din Damasc.

Următorul popas a fost la Herculane, ajungând aici cu autobuzul luat din Drobeta-Turnu Severin. Și-au întins corturile pe malul râului Bela Reca unde soseau mereu tineri ce urmau să participe la un concurs de orientare turistică din zonă.

După vizitarea stațiunii, copiii au mers la bazinul termal descoperit pentru relaxare: „Înotătorii: Vasile, Cristi, Gigel, Milica, Dumitrelea merg unde este apa mai adâncă; noi, ceilalți – neștiutorii, ne mulțumim să stăm unde apa e până la „genunchiul broaștei”, mulțumindu-ne să ne bălăcim stropindu-ne și veselindu-ne.” (frag. din Jurnal, p.59)

Fiind ultima seară a expediției, a fost pregătit un foc de tabără în jurul căruia s-a făcut bilanțul călătoriei. Fiecare a vorbit despre cea mai frumoasă zi sau cea mai dificilă, și-au exprimat opiniile privind expediția, au interpretat cântece vesele până târziu în noapte.

Sâmbătă, 31 iulie, expediționarii au strâns tabăra, și-au pregătit bagajele și pachetele cu hrană rece. Au luat trenul Herculane-Lugoj, care a venit cu mare întârziere, de aceea au pierdut legătura cu trenul de Vatra Dornei. Din Lugoj, au mers cu personalul la Ilia, apoi au schimbat personalul - spre Simeria și din nou, un alt tren luat spre Teiuș. Era deja noapte și copiii, foarte obosiți, adorm repede în vagoanele care-i duceau din Teiuș spre Cluj-Napoca.

Dimineața, au pornit cu trenul de Ilva la Beclean și de aici cu autobuzul arhiplin de pasageri la Bistrița de unde s-au îmbarcat în autobuzul de Vatra Dornei. Singurul autobuz din Vatra Dornei, spre seară, era cel care mergea până la Cotîrğași. Aici, mare surpriză! O parte dintre părinți și dl director Ilie Niță, i-au așteptat pe copii cu mașinile.

„Da, a fost greu dar am învățat să învingem toate piedicile. Ne întoarcem victorioși. Sigur că suntem sănătoși, doar expedițiile înseamnă o călire a organismului și a minții. Nu ne-am saturat de călătorii; ele ne-au sădit în suflet dorința de a continua, hotărârea de a vedea noi și noi locuri bogate în frumuseți nebănuite.” (frag. din Jurnal, p.67)

Instantanee... Instantanee...

„Vasile este invitatul păpușilor Muppets”
Peștera Balta – galeria de legătură

Balta – Platoul Peșterii

„Pe platourile carstice apa este o raritate datorită nenumăratelor fisuri ale rocilor prin care ea se infiltrează cu ușurință. Fântânile sunt rare, iar acolo unde se construiesc sunt ocrotite și întreținute cu grijă.”

Izverna – „Furci din lemn pentru strâns fânul. Cu o întrebuințare atât de pașnică astăzi, odinioară, furcile au fost una din armele răzvrătirii celor obișiți.”

„Locul unde ne-am instalat tabăra se află chiar lângă unda liniștită a râului Ponor, care își are originea într-un izvor carstic la cca un kilometru în amonte de corturile noastre.”

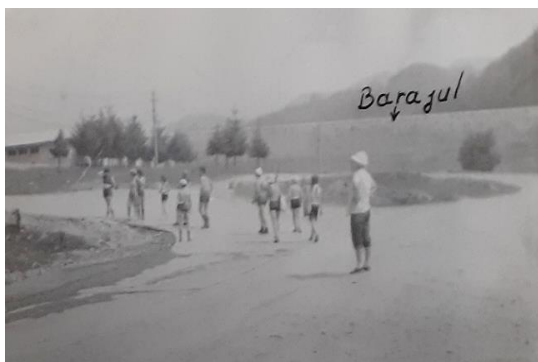
„Cristi, Milica, Dan și Vasilica,
expediționari boboci, cu greu și-au
putut imagina că sub pământ se
ascund atâtea taine și frumuseți”
-Peștera de la Podul Natural-

Peștera Izverna – hartă

Costum popular din Izverna

„Barajul Motru și colonia de la Valea
Mare”

„Ah, indicatoarele!

De câte ori nu le-am căutat în drumul
nostru pentru a vedea pe unde să o luăm sau
câți kilometri mai avem de carat rucsacurile
grele și corturile voluminoase”

Prof. Georgeta Andrieș, înv. Vasilica Niță

Cuptor de var – Motru Sec

„Jos bagajul!”

„Partea cea mai grea a expediției a constituit-o drumul spre și dinspre Mehedinți. Îmbarcările și debarcările au fost un adevărat chin, mai ales când între două legături aveam foarte puțin timp.”

„Sus bagajul!”

(va urma)

BIBLIOGRAFIE:

JURNALELE Expediției Indagatores, 1982 – *Manuscrise aflate la Biblioteca Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca, jud. Neamț*

RELIGIE

Buna Vestire- Cea mai mare sarbatoare a Maicii Domnului

Astăzi este începutul mântuirii noastre și ară tarea Tainei celei din veac. Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei Se face și Gavriil Harul Îl binevestește. Pentru aceasta și noi, împreună cu Dânsul, Născătoare de Dumnezeu să -i strigăm: Bucură -te, cea Plină de har, Domnul este cu tine!

(Troparul Praznicului Bunei Vestiri)

Astăzi răsună glas de bucurie în tot pământul. Astăzi, Arhanghelul Gavriil vestește Fecioarei Maria mântuirea neamului omenesc. Ziua de astăzi este mai sfântă și mai înveselitoare decât toate zilele veacului, căci aduce bucurie și vestește mântuirea la toată lumea. Astăzi, Dumnezeu a căutat cu milă și cu îndurare din cer pe pământ, că a auzit suspinele strămoșilor noștri și plângerea tuturor celor ce se chinuiau în iad, de la începutul lumii. Atât de adâncă este

taina Dumnezeiescului praznic de astăzi, încât nici mintea Serafimilor și a Heruvimilor, nu poate a o pătrunde. Această părere este a Bisericii lui Hristos, care cântă: „**Taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută**” (Troparul Învierii, glas 4). Dar ceea ce nici de îngeri nici de oameni nu s-a știut, a fost chipul zămislirii și al nașterii mai presus de gând și de cuvânt, al întrupării lui Dumnezeu din fecioară (Sfântul Maxim Mărturisitorul, în *Filocalia*, vol. II, Întrebarea 42, p. 229). Aceasta o adeverește iarăși Biserica, prin cântarea: „**Iar minunea nașterii Tale a o spune limba nu poate**”.

Sfânta Evanghelie ne spune: „Iar în luna a șasea (adică în luna lui martie, căci la evrei anul începându-se de la 1 septembrie, această lună a lui martie cădea a șasea) a fost trimis Arhanghelul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. Și intrând îngerul la ea, a zis. „Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei” (Luca 1, 26-28). Iar Fecioara s-a înspăimântat și s-a tulburat la vederea îngerului și la auzirea cuvintelor lui. Și cugeta întru sine: Oare cine să fie acesta? Iar îngerul Domnului, văzând-o pe ea tulburată și înspăimântată, a liniștit sufletul ei cu aceste cuvinte: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har de la Dumnezeu. Și iată vei lua în pântece și vei naște Fiul și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și Fiul Celui Preaînalt se va chema” (Luca 1, 30-32). Ascultând cu mare atenție și cu mare luare aminte cuvintele Dumnezeiescului Arhanghel și înțelegând ce fel de chemare are ea de la Dumnezeu, Sfânta Fecioară s-a plecat a primi cuvintele lui și hotărându-se din inimă să asculte porunca lui Dumnezeu cea trimisă ei prin îngerul său, cu mare smerenie a zis: „**Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!**” (Luca 1, 38). Care credeți că a fost cel mai mare dar al Preasfintei Fecioare Maria? Oare fecioria, sau înțelepciunea, sau alte multe și nenumărate daruri pe care le avea? Într-adevăr, Preasfânta Fecioară Maria a fost împodobită de Dumnezeu cu toate darurile cele duhovnicești. Dar darul cel mai mare care i-a fost ei pricină de slavă și de cinste negrăită a fost darul smereniei. Fără acest dar, toate celelalte daruri nu i-ar fi fost de mare folos. Smerenia a fost pricină de slavă și de cinste Preacuratei Fecioare Maria mai mult decât toate darurile pe care le avea.

Ce este smerenia? Sfântul Isaac Sirul ne spune : „Smerenia este haina Dumnezeirii, deoarece cu aceasta S-a îmbrăcat Dumnezeu când a binevoit a veni în lume și S-a îmbrăcat în firea noastră cea smerită”. Iar dacă se va întreba din ce se naște ea, vom zice, ca Sfântul Ioan Scărarul, că din ascultare și din tăierea vocii (Scara, Cuvântul 4). Și dacă se va întreba cineva pentru care motiv smerenia este așa de mare, voi zice: pentru că numai ea poate ucide pe cel mai mare păcat, care este mândria. Pentru acest păcat îngerii au căzut din cer și strămoșii noștri

Adam și Eva din Rai, căci ascultând de șarpele diavol, li s-a nălucit a se face ca niște dumnezei (Facerea 3, 6).

Spre încheiere vreau să vă spun că astăzi, mai mult ca oricând, acest mare păcat al mândriei a cuprins toată lumea. Fiecare dorește să fie mai mare peste alții, să-i robească și să stăpânească; fiecare dorește să fie mai bogat decât altul, fiecare mai cinstit, mai vestit și mai băgat în seamă decât altul. Fiecare dorește a se socoti mai înțelept decât alții. Fiecare se laudă că este mai iscusit în meserii și meșteșuguri. Cine învață pe cel sărac, care are o casă de copii, să se sârguiască cu mai multă trudă spre a le face la toți haine luxoase și de mult preț, spre a-i face să fie în rând cu lumea? Nu mândria? Observăm că acest păcat avansează în zilele noastre din ce în ce mai tare. Vorba noastră: „Să fim în rând cu lumea!” distruge întreaga formă a smereniei. Să avem smerenie și dragoste către toți oamenii, știind că fără smerenie, fără iubire și credință dreaptă nimeni nu se poate mîntui. Am căzut din rai prin mindrie. Să ne urcam din nou la Dumnezeu prin smerenie. La toate faptele bune să adăugăm și postul. Suntem în Sfântul și Marele Post.

Să ne silim să postim după putere, că mare putere are rugăciunea unită cu postul. Nu uitați să vă spovediți toți din timp, cu evlavie și căință, ca să ne ierte Dumnezeu păcatele și să ne facem vrednici de Sfînta Împărtășanie și de lumină și bucuria cea mîntuitoare a Sfințelor Paști.

Profesor, Petruț-Iulian Tanasă

Rugăciunea

Rugăciunea este o practică fundamentală în viața spirituală a creștinilor ortodocși și constă în invocarea, cererea sau chiar comunicarea personală cu sfinții sau chiar cu Dumnezeu, prin intermediul cuvintelor, gândurilor sau sentimentelor. Fiind utilizată în același timp și ca o modalitate de a ne regăsi pacea interioară, exprimarea recunoștinței, precum și apropierea de Creator, și primirea harului Său.

Biblia ortodoxă este plină de pasaje care ne învață importanța rugăciunii și este menționată în repetate rânduri, fiind prezentată ca o modalitate de comuniune cu Dumnezeu și

obținerea ajutorul Său. Unele dintre cele mai semnificative citate din Biblie referitor la rugăciune, sunt următoarele: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă." (Matei 6, 33); „Rugați-vă neîncetat" (1 Tesaloniceni 5, 17); „Când vă rugați, nu spuneți multe ca neamurile, că ele cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultate." (Matei 6, 7); „Și toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi." (Matei 21, 22).

Există mai multe tipuri de rugăciune, ce se evidențiază prin formă și modul de a ne ruga, având semnificație și scop diferit. Unele dintre cele mai comune tipuri de rugăciune, sunt:

- rugăciunea de laudă și de mulțumire, ce constă în exprimarea recunoștinței și admirației

față de Dumnezeu pentru toate lucrurile minunate pe care le-a creat și pentru binecuvântările pe care le-a oferit, indiferent de dimensiunea lor;

- rugăciunea de cerere, implică solicitarea ajutorului sau îndrumării divine în situații dificile sau în momente de nevoie;
- rugăciunea de iertare, presupune o rugămintă fierbinte către Dumnezeu, pentru a ne ierta

păcatele noastre și trimiterea de ajutoare în sprijinul nostru, pentru a putea deveni mai buni cu noi și semenii noștri;

- rugăciunea de binecuvântare, este o formă de rugăciune care presupune cererea binecuvântării divine pentru sine sau pentru alți oameni;
- rugăciunea de contemplare, are scopul de a ne ajuta mai bine să ne putem concentra asupra lui Dumnezeu și a prezenței Sale în viața noastră.

Aceste tipuri de rugăciune pot fi utilizate ca parte a unei practici regulate (ceea ce este și necesar sufletului nostru pentru mântuire), fiind totodată important să identificăm rugăciunea care se potrivește cel mai bine momentului respectiv și să o integrăm în viața noastră de zi cu zi (ce se poate realiza atât individual, cât și în grup).

În timpul „apelului către divinitate”, este important să ne regăsim într-un mediu liniștit și să ne concentrăm asupra cuvintelor și sentimentelor pe care dorim să le exprimăm clar și concis către Dumnezeu. Acest poate fi însoțit de citirea Psalmilor sau altor pasaje din Biblie, precum și de cântări sau alte forme de expresie artistică.

De-a lungul istoriei, mulți sfinți și teologi ortodocși au scris despre rugăciune și importanța acesteia în viața spirituală.

Printre cei mai cunoscuți se număra Sfântul Ioan Gură de Aur care a scris multe lucrări teologice și predici („Despre rugăciune și unirea cu Dumnezeu", „Despre post și rugăciune", „Despre rugăciune și cum să ne rugăm"), Sfântul Siluan Athonitul care a fost un călugăr ortodox rus din secolul al XX-lea, cunoscut pentru experiența sa mistică și pentru scrierile sale despre rugăciune (unde a afirmat că „rugăciunea adevărată este o rugăciune a inimii și a minții, care se deschide spre Dumnezeu cu iubire și cu încredere"), Sfântul Ioan Scărarul care a scris o culegere de texte spirituale ce este cunoscută sub numele de „Scara lui Ioan" (unde descrie că rugăciunea este ca „o adiere a îngerului în sufletul omului"), Sfântul Vasile cel Mare ce s-a remarcat pentru

scrierile sale despre teologie și despre practica creștină (spunând că rugăciunea este „o cale de a ne apropia de Dumnezeu și de a ne uni cu El”) și mulți alții.

Ținând cont de aspectele enumerate mai sus, rugăciunea este o practică spirituală importantă în viața creștinului, care aduce pace, liniște și ajutor divin, dacă este realizată regulat, cu smerenie și din inimă.

Tradiții de Buna Vestire

Buna Vestire este sărbătoarea care precede Paștele, închinată Maicii Domnului. Arhanghelul Gavril a anunțat-o pe Fecioara Maria că-l va naște pe Iisus. În popor există obiceiuri vechi, pe care bunicii noștri încă le respectă și pe care ni le-au transmis.

Astfel, în această zi este dezlegare la pește. Se spune că dacă mâncăm pește, tot anul vom fi ca peștele în apă. Trebuie evitate certurile și supărările, altfel va urma un an plin de neazuri. Nu se pun ouă sub cloșcă, pentru că vor ieși pui cu două capete. Ca să protejăm îngerii, se pune pe pragul casei pâine și sare pentru hrana lor. Numărăm de câte ori cântă cucul pentru a descoperi câți ani mai avem de trăit. Fetele tinere au prilejul să afle, după cântecul cucului, câți ani mai au până la măritiș. Cum va fi vremea de Buna Vestire, așa va fi și de Paști.

Eugenia Petrea și Paula Cotrigășanu, clasa a IX-a A

ISTORIE LOCALĂ

ȘI EU L-AM ÎNTÂLNIT PE HAIDUCUL BALTĂ

În legătură cu articolul profesorului Daniel Diaconu, publicat în revista COOLT Neamț, privind ispravile cetei de haiduci Baltă, vă voi povesti în cele ce urmează întâlnirile mele cu acești haiduci. Era în toamna anului 1946 precis, deoarece eu terminasem școala primară (4 clase) și mă aflam, împreună cu fratele meu mai mare Simion, cu vitele familiei la tomnat pe pârâul Pietroasei, în locul numit Paltinul, unde noi aveam o livadă de fânețe. Eu aveam 10 ani împliniți, iar Simion 16 ani.

Tot șeptelul familiei era format dintr-un cal, o vacă stearpă (era gestantă), o junincă și vreo 6 – 7 oi. Foarte modest, dar așa era. Familia avusese două vaci cu lapte, dar în primăvara anului 1946 mama a fost obligată să predea una la stat, pentru a fi transferată în Uniunea Sovietică, în cadrul plății datoriilor de război pe care România le avea față de URSS. Așa prevedea ucazul, ai două vaci, una o dai la stat pentru datorii de război.

Într-o zi frumoasă, aflându-mă în fața colibii în care locuiam, am observat că pe drumul dinspre Preluca lui Rareș (izvoarele Pietroasei), venea un grup de 4 oameni, lucru curios, deoarece în acea zonă nu se aflau muncitori forestieri, care ar fi putut trece pe acolo. Când s-au mai apropiat am văzut că toți erau îmbrăcați în haine militare. L-am chemat imediat

pe Simion, care repara un gard, pentru a-i vedea și el. Când militarii au ajuns în dreptul livezii noastre ne-au făcut semn să coborâm și noi ne-am conformat. Ajunși la ei am constatat că erau trei bărbați și o femeie, toți îmbrăcați în haine impecabile de ofițeri, cu epoleți, pistoale la piept și revolvere.

Primul lucru, ne-a întrebat cine și de unde suntem și ce facem acolo. După aceea l-a întrebat pe Simion care sunt oamenii bogați din satul nostru, dar și din satele vecine, oameni cu mulți bani. Deși era numai adolescent, Simion era bine ancorat în realitate, cunoștea perfect starea materială a locuitorilor din zonă. A răspuns că din câte știe el și cunoaște bine pe locuitori, în zonă nu existau oameni bogați, deoarece toți au foarte puțin pământ în proprietate, deci nu au cu ce crește vite, pe care să le vândă și să facă rost de bani, iar din munca la pădure sau din plutărit nu s-a îmbogățit nimeni.

Bine, lasă asta, dar spune, popa Ungureanu are bani mulți ?

Preotul Paul Ungureanu, originar din satul Izvorul Alb, în prezent aflat sub lacul de acumulare al hidrocentralei de la Bicaz, ocupa două parohii și oficia slujbe, alternativ la două biserici, din Mădei și din Pârâul Cârjei. Preotul păstora enoriașii din 9 sate și cătune, respectiv, din Mădei, Pârâul Cârjei, Lunca Gâștei (satul meu natal) Frasinii de Jos și de Sus, Fieru, Haleasa, Capul Dealului și Măliște. Erau săraci enoriașii dar erau totuși cam mulți și mai ales evlavioși și milostivi. De la Biserică, de la botezuri, cununii, înmormântări, sfeștăni, masluri și alte servicii religioase ieșeau lovele serioase, așa că Baltă cam avea motive să pună ochii pe el. Nu este mai puțin adevărat că preotul Paul Ungureanu și-a construit o casă în satul natal, se pare cam mare, care i-a înghitit mulți bani, deoarece tot timpul se căina față de enoriași că nu are bani pentru a o termina. Bineînțeles că oamenii nu-l prea credeau. Simion cunoștea bine cele spuse de preot și a răspuns : Nu știu dacă are mulți bani, dar știu că și-a construit o casă nouă la Izvorul Alb, unde se va stabili după ce se pensionează, casă care, spune preotul i-a consumat toți banii.

Bine, am înțeles. Pleci tu imediat în sat, te duci la popa Ungureanu și îi spui că am zis eu să pregătească toți banii pe care îi are, deoarece peste câteva zile îi vom face o vizită acasă, și nu vom avea timp să așteptăm să-i numere când ni-i va preda ! Ai înțeles ? Da ! Vezi că voi verifica dacă ai fost la popă. Cu asta întâlnirea s-a terminat și Balta cu tovarășii săi au plecat.

Ne-am întors amândoi îngrijorați la colibă. Simion pentru misiunea urâtă pe care a primit-o, eu pentru că în noaptea următoare trebuia să dorm singur în colibă, cel mai apropiat vecin se afla la peste un kilometru distanță de mine, iar lupii nu se rușinau noaptea să dea târcoale ocoalelor bine întărite ale vitelor. Simion mi-a dat niște bani și mi-a spus să merg să caut să cumpăr niște lapte acru, de la oamenii care se aflau în tomnat ca noi, dar aveau vaci cu lapte. Apoi și-a luat rucsacul în spate și a plecat în misiune la preotul Ungureanu.

Apropo de preotul Ungureanu, dacă Baltă m-ar fi întrebat pe mine câți bani are, i-aș fi răspuns, foarte mulți și că mă ofer să-l conduc personal la casa acestuia, asta din cauza unei amintiri nu prea plăcute.

Se întâmpla în timpul războiului, când eu eram elev în clasele primare. Într-o zi suntem anunțați că miercuri, înainte de Florii, va veni preotul la școala pentru a spovedi elevii și că duminică ne vom împărtăși la biserică. Preotul Paul Ungureanu era recunoscut de către elevi că, pe cât era de zgârcit cu banii, pe atât era de generos cu canoanele pe care le dădea elevilor după spovedanie. Veni și miercurea de „asalt” și a început spovedania, după catalog.

Când mi-a venit rândul, preotul m-a luat la întrebări : Ai tras de codițe colega din banca din față, eu răspund Da = 25 de mătăanii, ai ieșit din cuvântul mamei ? Da = 50 de mătăanii; ai furat o peniță din plumbuiera colegului ? Da = 100 de mătăanii. Și uite așa am ajuns la păcatele cele mai grave, la înjurtări, cu canoane corespușzătoare. Ai înjurat de cruce ? Da = 200 de mătăanii: Ai înjurat de biserică ? Da = 300 de mătăanii: Ai înjurat de Cristos? Da = 400 de mătăanii și, în final, ai înjurat de Dumnezeu ? Da = 500 de mătăanii. Per total canoanele mele, însumate au ajuns la 2000 de mătăanii și acestea trebuiau să fie executate în cele trei zile până la împărtășanie. Ce te faci, Costică ?

Ajung acasă, mama mă întreabă de la ușă dacă m-am spovedit și ce canon am primit. Îi răspund da și am primit un canon de 300 de mătăanii. Mama cunoscând obiceiul popii în materie de canoane, de la frații mei mai mari, îmi răspunde : măi copile tu mă minți, ori pe mine, ori pe preot și asta este deja un nou păcat. Îl voi întreba eu pe preot și sper să te fi reținut, cât de păcătos ești.

Problema era cum execut eu canonul în cele trei zile, fără ca mama sau frații să observe. În cadrul sarcinilor care îmi reveneau permanent în gospodărie, eu trebuia să îngrijesc animalele din grajd. Teoretic, niciodată vitele familiei nu au fost mai bine îngrijite decât în cele trei zile cât eu am executat, în podul grajdului, cele 2000 de mătăanii. Întreba cineva ce fac în grajd, răspundeam, rânesc la vite, le tesal, le dau fân, le adăp, le caut în coarne, în timp ce în realitate eu băteam la cele 2000 de mătăanii și nu era deloc ușor. Pot uita eu asemenea momente cauzate de preasfințitul preot Paul Ungureanu ? Sigur că nu.

Revenind la momentul respectiv, eu am mai crăpat câteva celnițe pentru focul de noapte din colibă, apoi am luat un budăi și am plecat la vale în căutarea cuiva care ar avea lapte de vânzare. Prima persoană la care m-am oprit era Dumitru Buzdugan, din Pârâul Cârjei, care avea livada și bordei în aval de frumoasele chei ale Pietroasei, chei complet distruse în prezent prin dinamitare, pentru a face loc unui banal drum forestier. Intru în bordei la om, îl întreb dacă are lapte acru disponibil, îmi raspunde că regretă, nu are deoarece chiar astăzi a trimis o bărbânța acasă. Dar du-te la cumnatul meu Vasile Gânsac, aflat alături cu livada, vezi poate ai noroc. Mă conformez sfatului, trec gardul și intru în bordei la Vasile Gânsac. Surpriză totală, ceata lui Baltă servea masa, nu știu, dejun sau cină. Oricum masa era plină cu mămăligă caldă, brânză de oi de la bărbânță, lapte acru în blide și alte bunătăți. Îl întreb pe Vasile Gânsac de lapte, îmi răspunde că nu are că a trimis chiar azi o bărbânță plină acasă, iar cel păstrat pentru cuib (maia)

iată-l în blide. Dar încercă și la cumnatul meu Dumitru Buzdugan, deoarece și el are vaci cu lapte. Îi spun, am fost dar a zis că nu are.

Atunci Baltă, presupun eu, cel care îl chestionase pe Simion, ordonă unui coleg: mergi imediat și verifică dacă are sau nu lapte. Persoana respectivă s-a ridicat de la masă, a pus mâna pe un revolver, mi-a cerut budăiul și a plecat, în pas alergător spre vecinul Buzdugan. După vreo zece minute s-a întors. Cum a intrat în bordei Baltă l-a întrebat:

-Are lapte?

-Are, a răspuns colegul, *are o bărbântă aproape plină*. Mi-a înmânat budăiul cu lapte. Eu având banii pregătiți am vrut să-i dau lui Vasile Gânsac ca să-i înmâneze cumnatului său, dar Baltă s-a răstit la mine și mi-a zis : nu plătești nimic, are destul lapte, o bărbântă aproape plină, să mai dea și celor care nu au. Zi bodaproste și să nu aud că i-ai plătit. Am mulțumit pentru dar și am plecat la colibă.

Între timp Simion a ajuns acasă, i-a spus mamei de ce a venit mai devreme în sat. Mama nici nu a vrut să audă de sarcina primită. Ce vrei, să intri în gura lumii că tu l-ai sfătuit pe Baltă că popa are bani, că vei primi recompensă de la haiduci pentru serviciul făcut? Îți pun ceva de ale gurii în rucsac și pleacă imediat înapoi că uite vine noapte și fratele tău este singur acolo, copilul. Lasă-mă că rezolv eu problema și a rezolvat-o. A doua zi s-a dus la preot acasă și i-a comunicat ce ordonase haiducul Baltă. Astea au fost relațiile mele și ale fratelui Simion cu ceata de haiduci a lui Baltă. Timpul a trecut și nu am mai auzit că Baltă l-a vizitat pe preotul Paul Ungureanu. După o săptămână Baltă a fost împușcat mortal de către jandarmi pe Sabasa, în locul numit Pârâul Ungurului, iar restul membrilor cetei au fost arestați, inclusiv femeia. Se spunea atunci că șeful postului de jandarmi din Borca, unul numit Hortopan, ar fi persoana care l-a ucis pe Baltă.

Profesor, Constantin Cojocaru- Țuiac

PS: În legătură cu vizita cetei lui Baltă la crâșmarul Gheorghe Săilă din Borca, amintită în articolul domnului Diaconu, iată care este realitatea, pe care mi-a povestit-o recent fiul acestuia, Domnul Vasile Săilă, domiciliat în Piatra Neamț, martor la eveniment. Ghiță Săilă, cum era cunoscut de către consateni, locuia în satul Mădei, atunci și comuna Mădei, unde avea o cârciumă. Ziua mușterei lui erau puținii țuicari din sat care își făceau veacul acolo și unii trecători ocazionali de pe drum. Seara însă era mare aglomerație, deoarece la muncitorii forestieri localnici, care întorcându-se de la muncă din pădure, se abăteau pe la cârciuma, se mai adăugau și plutașii. Plutașii dorneni care conduceau plute la Piatra Neamț, prindeau plutele la mal, pentru înnoptare în dolie la Săiloaie, petreceau seara în chef la crâșmă la Ghiță Săilă, dormeau într-o cameră amenajată special de către cârciumar pentru ei, iar în dimineața următoare plecau din nou la drum spre Piatra Neamț.

Pe traseul Piatra Neamț – Broșteni circulau în acele vremuri, după război, numai două autobuze, (RATA) la prânz și seara. Într-o seară din primăvara lui 1946 când crâșma era plină de clienți, sosește autobuzul de Piatra și oprește în fața crașmei, deși aici nu era stație de autobuz. Din autobuz au coborât ceata lui Baltă, șoferul și cei câțiva pasageri care trebuiau să ajungă în

Broșteni. Toți au intrat în crâșmă. Baltă a întrebat cine-i patronul crașmei, iar Ghiță Săilă s-a prezentat.

Atunci Baltă a comandat pentru absolut toți clienții prezenți, inclusiv pentru pasageri și șofer, câte o sticlă de un litru de vin. Până s-a dus Ghiță Săilă în beci și a adus găleți cu vin pe care l-a pus în sticle și le-a înmănat fiecărui client, echipa lui Baltă s-a ospătat și ea copios cu vin. Când împărțeala s-a terminat, Baltă a ordonat tuturor clienților să părăsească localul, a mulțumit „,frumos” lui Ghiță Săilă și, fără să plătească un leu, a spus: „Treceți toată consumația în contul meu” după care a plecat cu autobuzul spre Broșteni.

Așa mi-a povestit Vasile Săilă, care copil fiind, a asistat la eveniment.

Pentru conformitate, Constantin Cojocaru

INVITAȚIE

Deși puțin cunoscut de turiștii români, mult mai puțin celebru decât Ceahlăul – situat la numai 20 de km spre SE, muntele Budacu întrece cu cei 1859 m ai săi, în înălțime și în masivitate numeroase unități montane din țară, mult mai căutate de amatorii de drumeții: Rarăul (1651 m), Giumalăul (1857 m), Hășmașu Mare (1793 m), Semenic (1446 m), Trascău (1281 m), și lista ar putea continua.

Budacul este cel mai înalt și mai impunător masiv din Munții Bistriței (unitate încadrată la nord și est de râul Bistrița, la sud – de Bistricioara iar la vest – de culoarul depresionar Bilbor – Drăgoiasa – Șaru Dornei), fiind localizat în jumătatea sudică a acestora, între sălbaticile văi ale Negrei Broștenilor (la nord) și Borcăi (sud).

Dată fiind alcătuirea sa exclusiv din roci metamorfice (filitite, amfibolite, cuarțite, șisturi sericito – cloritoase, micașisturi), aspectul general al reliefului este acela de cupole, de spinări rotunjite; versanții au profil convex, văile sunt adânci, sălbatic și întunecoase, înguste la bază și larg evazate spre partea superioară; excepție de la acest aspect general face numai muntele Slopățul (1694 m) – o creastă zveltă cu pante repezi, orientată nord – sud, întocmai ca și bara de gnaise porfiroide din care este alcătuit.

Nucleul central îl formează munții Budacu (1859 m) și Între Borci (1830 m), din care se desprind în toate direcțiile culmi mai prelungi (spre nord și sud) sau mai scurte (spre est și vest), pe care există în general poteci ciobănești.

În proporție de peste 85% masivul Budacu este împădurit, specia net dominantă fiind molidul (*Picea abies*) care, local, mai jos de 1100 m, se asociază cu bradul (*Abies alba*) dar și cu unele foioase (paltinul de munte – *Acer pseudoplatanus*, mesteacănul – *Betula pendula*, fagul – *Fagus sylvatica*, teiul pucios – *Tilia cordata*, scorușul – *Sorbus aucuparia*).

În parterul pădurilor, dar mai ales în rariști și parchete de pădure cresc zmeurul, murul, alunul, mult apreciate pentru fructele lor (semințele, în cazul alunului). La peste 1700 m, locul pădurilor uneori falnice, alteori dese și întunecoase este luat de tufărișurile și ierburile care formează aici

etajul subalpin: ienupăr (*Juniperus communis*), afin (*Vaccinium myrtillus*), merișor (*Vaccinium vitis – idaea*), diverse specii de mușchi (*Sphagnum sp.*).

Dintre ierburile cu flori din zonă care, în general, apar la toate altitudinile, trebuie amintite: clopoței (*Campanula sp.*), garofițele (*Dianthus sp.*), bulbucii (*Trollius europaeus*), *Centaurea sp.*, *Polygonum sp.*, piciorul cocoșului (*Ranunculus sp.*), brândușele de toamnă sau de primăvară (*Crocus sp.*), ciuboțica cucului (*Primula officinalis*), gențienele sau ghințura (*Gențiana sp.*), diverse orhidee.

Pădurile întunecoase ale Budacului sunt populate cu specii de animale cu valoare mare cinegetică și științifică precum ursul brun, cerbul carpatin, râsul, lupul, cocoșul de munte, dar și de jderi, veverițe, mistreți. În apele recezi trăiesc pești precum păstrăvul indigen, zglăvocul, mai rar lostrita. Dintre reptile merită amintite diverse șopârle, vipera comună (*Vipera berus*) iar dintre amfibieni – salamandra (*Salamandra salamandra*).

Valoarea turistică a masivului constă în primul rând în frumusețea și unicitatea peisajului. Dată

fiind altitudinea mare, zona subalpină înaltă se constituie într-un loc de belvedere excepțional. De aici pot fi admirate în zilele obișnuite de vară masivele înconjurătoare: Grințieșul Broștenilor, 1734 m, Bivolul – Hălăuca, 1530 m, Grințieșul Mare, 1756 m, Comarnicul, 1519 m, Bâtca Arsurilor, 1384 m, Harlagia, 1587 m și chiar cele ceva mai îndepărate precum Ceahlăul, Călimanii sau Rarăul. În zilele cu atmosferă foarte transparentă, însă, (mai ales iarna), de aici pot fi văzute multe masive mai îndepărtate ale Carpaților Orientali (Rodnei, Maramureșului,

Obcinele Bucovinei, Hășmașu Mare, Gurghiu, Harghita, Tarcău etc.) acestea încântând privirea cu linia nehotărâtă și întotdeauna albastră a culmilor (apreciem că, în astfel de zile limpezi se văd de pe Budacu cel puțin 60 % din masivele Carpaților Orientali).

Căile de acces cele mai lesnicioase spre zona înaltă sunt dinspre valea Neagra Broștenilor – pe afluenții acesteia Ortoița și Cristișorul și dinspre valea Borcăi (cu afluentul ei Borcuța) dar se poate ajunge relativ ușor și dinspre sud, pornind din valea Bistricioarei și afluenții acesteia, Valea Seacă și Muncelul.

Recomandăm celor îndrăgostiți de munte să se intereseze cu o zi – două înainte de ascensiune despre traseul pe care îl vor urma și despre starea acestuia de la localnici, pădurari, lucrătorii forestieri, primăriile de la Borca sau Broșteni, întrucât puținele marcaje turistice realizate în anii '70 ai secolului trecut s-au deteriorat, ca și multe dintre potecile pastorale sau drumurile forestiere din zonă. Îi sfătuim, de asemenea, pe potențialii turiști ai acestei regiuni să se doteze cu hărți topografice ale zonei la scară cât mai mare sau cu imagini din satelit disponibile acum pe Internet, pe care să traseze itinerariul ce va fi urmat. Un alt sfat este ca excursia să fie făcută în doi – trei cel puțin, nicidecum solitar, dată fiind absența serviciului „Salvamont” în zonă. Ideală este, mai ales vara, ascensiunea cu cortul, în zona înaltă fiind numeroase izvoare (în munții alcătuiți din roci metamorfice, în general sunt izvoare și la altitudini mari).

Profesor univ. dr, Iulian SĂNDULACHE, Universitatea București

CENACLU

Solitară

E întuneric, aici, în al meu suflet
Demult s-a tras cortina
Odată sentimentele mele dansau balet
Acum sunt una cu amintirea.

M-aș spovedi unui poet
Să scrie de pe suflet meu un poem
Căci a devenit ca o ancoră
Iar eu sunt o epavă.

Aș mai da rod unei lacrimi,
Dar mă tem de un Tsunami,
Aș mai vorbi cu o mamă
Dar acum e într-o icoană.

Afara-oglinda mea sentimentală
Căci plouă, iar eu rămân tot mai goală
De veșmintele alinării,
Dar mă acoperă giulgiul durerii...

Și-s atât de singură în astă lume
Cu speranță în al meu stilou
Aștern pe foaie ceva pentru mâine,
Poate voi ajunge un idol sau voi rămâne un ecou...

Andreea Țigănici, cl. a IX-a C

Diana Cotrigășanu-clasa a XI-a C

FLOARE DE COLȚ (definiție)

O floare de colț e
 lumina nescrisă ce mângâie orbii
 sărutându-i pe creștet seara
 dar dimineața
 în palma întinsă spre soarele cald.
 O floare de colț e
 raza mărunță și minunată
 ce pocnește în muguri primăvara
 în trupuri ostenite de brazi.
 O floare de colț e
 o floare pusă la colț
 obraznică, impertinentă...când răsare
 dar când apune
 smerită, tăcută, înțeleaptă
 parcă știind că va fi
 culeasă de vreo mână o dată
 dar niciodată
 călcată în picioare.
 Noi suntem semințe de
 floare de colț.

Informatician, Petre Bordianu

Denisa Elena Rusu, cl. a IV-a

Denisa Elena Rusu, cl. a IV-a

SĂNĂTATEA ÎNAINTE DE TOATE

CĂPUȘELE

Pentru cei care au animale de companie cu blana, pentru cei care iubesc natura și grătarele în natura, tuturor celor cu grădini și case la țară –problema este gravă și poate căpăta dimensiunile unei epidemii –ne avertizează specialiștii !

Trimiteti mai departe, la familie și prieteni/cunoscuți

Boala Lyme sau borelioza este o infecție cauzată de o bacterie, *Borrelia burgdorferi*, transmisă de căpușă, *Ixodes ricinus*, un parazit al rozătoarelor mici, al cerbilor, câinilor și, uneori, al omului. Însă, nu toate mușcăturile de căpușă inoculează *Borrelia*, dar oricum este un risc de luat în seamă.

În România, deja sunt recunoscute anumite zone endemice (județe): Cluj, Arad, Sibiu, Neamț, Botoșani. Acest lucru, însă, nu infirmă posibilitatea de a mai fi și alte zone de risc în România.

Cum se manifestă Boala Lyme (sau borelioză)?

Primele semne pot semăna cu cele ale multor boli neurologice, de la slăbiciune musculară și oboseală până la problemele la vezică. De asemenea, boala poate apărea treptat sau se poate instala „în episoade”, cu faze de remisie și recidivă.

Nici mecanismul bolii nu este clar în totalitate, dar - în linii mari - este vorba de o adevărată dramă care are loc în interiorul organismului uman: sistemul imunitar (sau mai exact unele dintre celulele acestuia) declară război întregului organism.

Limfocitele T atacă, din greșeală, învelișul care acoperă nervii - alcătuit dintr-o substanță numită mielină -, în cel mai pervers dintre moduri: devorând-o și provocând leziuni în plăci.

Mielina este ca izolația cablurilor electrice: dacă este deteriorată, firele rămân descoperite, iar transmisia impulsurilor electrice de la creier la celelalte părți ale corpului este îngreunată sau întreruptă cu totul. Boala echivalează cu un proces progresiv de paralizie. Simptomele Bolii Lyme (sau borelioză).

Boala Lyme poate afecta pielea, încheieturile, sistemul nervos și alte sisteme sau organe. Simptomele și gravitatea lor pot varia de la o persoană la alta.

- Primul semn al infecției este, de obicei, o urticarie circulară, denumită eritem migrator, care apare în 1-2 săptămâni de la infecție, dar poate apărea și la 30 de zile după mușcătura căpușei.

- Împreună cu urticaria, persoana infectată poate avea simptome asemănătoare celor ale gripei, ca umflarea ganglionilor limfatici, oboseală, dureri de cap și dureri musculare.

- Există, însă, și cazuri când maladia prezintă aceleași simptome ca și scleroza multiplă sau boala Alzheimer.

- Specifice bolii sunt petele roșii pe piele, care se deplasează de colo-colo, dar, uneori, e posibil ca ele să nu apară.

Atenție! E bine de știut despre Boala Lyme (sau borelioză)

Dacă este depistată de timpuriu, boala se tratează cu antibiotice specifice (timp de 3-4 săptămâni); dacă este nedagnosticată sau neglijată, poate provoca daune grave la nivelul sistemului nervos și al articulațiilor.

Dacă rămâne netratată, simptomele bolii inițiale pot dispărea și de la sine, dar la unii oameni, infecția se poate răspândi la alte părți ale organismului. În acest stadiu al bolii Lyme, simptomele apar de obicei în câteva săptămâni după înțepătura căpușei, chiar și la persoanele

care nu au avut urticaria inițială. Persoana bolnavă se poate simți foarte obosită și foarte rău sau poate avea urticarie în mai multe zone, diferite de locul înțepăturii.

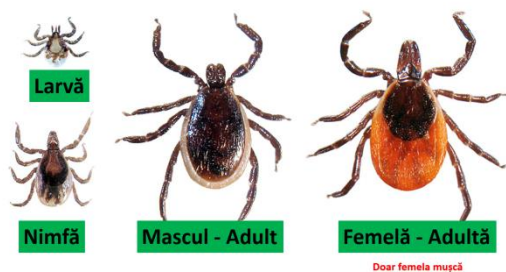
Boala Lyme poate afecta inima, ceea ce poate duce la bătăi neregulate ale inimii sau dureri de piept. Se poate răspândi la sistemul nervos, provocând paralizie facială (paralizia Bell) sau furnicături și amorțire ale brațelor și picioarelor. Poate începe să provoace dureri de cap și înțepenirea gâtului, care pot fi considerate simptome ale meningitei. Pot apărea umflarea și durerile în încheieturile mai mari ale corpului.

Ultimul stadiu al bolii Lyme poate apărea dacă boala nu a fost detectată sau tratată corespunzător, din timp. Simptomele bolii Lyme, în ultimul stadiu, pot apărea după săptămâni sau ani de la înțepătură care a produs infecția și includ artrita, mai ales la genunchi, iar mai apoi la adulți deteriorarea funcțiilor cognitive.

Alte observații despre Boala Lyme (sau borelioză):

Boala Lyme nu se transmite de la o persoană la alta. Riscul de a face boala Lyme depinde de expunerea fiecărei persoane la căpușe. Copiii și adulții care petrec mult timp în aer liber, mai ales în zonele împădurite sau în apropierea acestora, au un risc mai mare de a contracta boala Lyme.

În cazuri rare, boala Lyme contractată în timpul sarcinii poate fi transmisă la fetus!

Animalele domestice, precum câinii și pisicile, se pot infecta cu bacteria bolii Lyme și pot transporta căpușe infectate în zonele locuite de oameni. Dacă aveți câine sau pisică, discutați cu veterinarul despre produsele și măsurile de protecție pe care le puteți aplica pentru animalul dumneavoastră de companie!

Prevenție legată de Boala Lyme (sau borelioză):

- Purtați pantofi sau ghete închise, cămăși cu mânecă lungă și pantaloni lungi. Băgați-vă

pantalonii în ghete pentru a împiedica urcarea pe picioare a căpușelor.

- Purtați haine de culori deschise pentru a putea vedea ușor căpușele.
- Dacă aveți părul lung, țineți-l strâns sau acoperit cu o șapcă sau un batic, pentru a vă proteja și mai mult.
- Când sunteți în aer liber, nu stați pe pământ.
- Când sunteți în aer liber, uitați-vă des la dumneavoastră și la copil, ca să nu aveți căpușe.
- Spălați toate hainele după ce părăsiți zonele infestate cu căpușe, faceți baie și șamponați părul copilului cu atenție, pentru a elimina eventualele căpușe pe care anu le-ați văzut anterior.
- Insecticidele care conțin DEET (citiți instrucțiunile ca să vedeți dacă au N,N-dietil-meta-toluamidă) pot ajuta la distrugerea căpușelor. Alegeți un insecticid cu concentrația de DEET între 10 și 30 %. În general, DEET nu trebuie aplicat mai des de o dată pe zi și nu este recomandat bebelușilor sub 2 luni. DEET poate fi folosit pe pielea expusă, precum și pe haine, șosete și pantofi, dar nu trebuie aplicat pe față, pe sub haine, sau pe mâinile copiilor mici.

Puteți evita pătrunderea căpușelor în casa dumneavoastră, menținând gazonul și pajiștile tunse și tăiate, curățând tufele, frunzele uscate și iarba înaltă și depozitând lemnele la distanță de sol. În plus, puteți folosi un spray profesional ce conține insecticid în curte, în lunile mai și septembrie, pentru a evita înmulțirea căpușelor.

Căpușele pot ciupi în orice zonă a corpului, dar preferă anumite zone, precum:

- Zona din spatele urechilor;

- Partea din spate a gâtului
- Zona de la subraț
- Zona inghinală
- Zona din spatele genunchilor

Prevenirea Bolii Lyme (sau borelioză) la copii:

Dacă găsiți o căpușă pe copil, anunțați imediat medicul, care vă poate cere să păstrați căpușa după ce o luați de pe corpul copilului (o puteți pune într-un borcan cu alcool, pentru a o ucide). Folosiți penseta pentru a apuca strâns căpușa de cap sau de gură, în apropierea pielii copilului. Trageți ferm și constant de căpușă până se desprinde, apoi ștergeți locul înțepăturii cu alcool.

În cazul în care copilul are o urticarie în formă de țintă sau alte simptome care pot apărea în boala Lyme, cum ar fi umflarea ganglionilor limfatici de lângă locul înțepăturii de căpușă, dureri în tot corpul, cefalee sau febra, mergeți imediat la medic.

Sfaturi utile legate de Boala Lyme (sau borelioză):

- Controlați-vă corpul, din cap până în picioare, pentru prezența unor căpușe mici, de diverse culori. Aveți mare grijă la partea din spate a genunchilor și la trunchi.

- Dacă aveți o căpușă într-un loc greu accesibil, cereți ajutorul unui prieten sau unui membru al familiei să vă ajute.

- Luați o pensetă într-o mână și prindeți căpușa, aproape de suprafața pielii. Evitați să prindeți corpul căpușii cu degetele și evitați să o trageți. Este posibil ca anumite părți ale căpușei să rămână sub piele și vă puteți expune la anumite boli.

- Încet, dar ferm, trageți căpușa, încercând mai multe secunde până se desprinde în întregime. Ocazional, părți din gura căpușei se pot desprinde de corp. În acest caz, scoateți și părțile rămase.

- Scăpați de căpușă, aruncând-o în foc ori strivind-o sau o puteți arunca în toaletă. Nu o striviți cu mâna sau cu piciorul, în cazul în care sunteți desculț.

- Curățați rana cu apă și săpun și spălați-vă bine pe mâini.

- Este puțin probabil să luați căpușe de la animalul vostru de companie, pentru ca ele sar pe om, când mergeți sau când stați în iarbă.

- Evitați să folosiți benzină sau lac de unghii pentru a îndepărta căpușa sau să o acoperiți cu ulei, fie să tineți un chibrit aprins deasupra ei. Deși este posibil să aveți succes cu aceste metode, ele nu sunt recomandate.

Căpușa: Ce este, unde trăiește, unde se găsește

Căpușele trăiesc, de obicei, în sol umbrat, umed și adesea se prind de iarba înaltă, de tufișuri, arbuști și crengile joase ale copacilor. Pajiștile și grădinile pot adăposti căpușe, mai ales cele de la marginile pădurilor și cele din preajma vechilor pereți de stâncă (zone în care trăiesc căprioarele și șoarecii, gazdele primare ale căpușei căprioarelor).

Căpușele sunt mici și pot fi greu de văzut cu ochiul liber. De exemplu, căpușele tinere (sau nimfele) au dimensiunea unei semințe de mac.

Pentru a preveni boala Lyme, evitați pe cât posibil contactul cu solul, frunzele și vegetația, în special în lunile mai, iunie și iulie, când căpușele nu sunt încă mature și sunt greu de observat.

Au devenit atât de iritante, încât nici măcar în parcurile din România nu scăpăm de enervantele insecte. Iar, odată cu venirea primăverii, problemele cu aceste creaturi tind să crească!

Profesor farmacist-toxicolog, Dumitru Nastasă

PSIHOLOGIE

Comportamentele de risc la adolescenți

Denisa Elena Rusu, cl. a IV-a

Adolescența este cea mai dinamică perioadă a dezvoltării umane, în care au loc transformări pe toate nivelurile, fizic, psihic, afectiv, social și de asemenea, este supusă unei multitudini de schimbări și transformări cărora trebuie să le facă față, fiind considerată una dintre cele mai complexe și mai importante etape din viața umană.

În adolescență se dezvoltă funcția de integrare în viața socială prin învățarea unor deprinderi adecvate și funcția de depășire. La acestea, se adaugă funcția de definire a personalității, de conturare și structurare, cu ajutorul căreia adolescentul se va putea adapta la mediu. În această perioadă, există un decalaj între dezvoltarea psihică și cea emoțional – afectivă insuficientă și în plină transformare a adolescentului raportat la cerințele, provocările și schimbările care au loc în mediul său extern și la care trebuie să se adapteze într-un

mod rapid. Astfel procesul schimbărilor atât interne cât și extern, îl pot destabiliza pe adolescent atât psihic cât și emoțional – afectiv, dacă acesta nu beneficiază de un set de factori stabilizatori, cum ar fi un tip de personalitate echilibrată emoțional și stabilitatea căminului familial și a mediului din care face parte. (Sandovici, 2010).

Studiile asupra problematicii comportamentului adolescenților au avut ca scop identificarea cauzelor comportamentale, stabilirea comportamentelor normale și a celor ieșite din normal, explicarea comportamentelor etichetate ca fiind „deviante” și găsirea unor soluții la aceasta problematică în vederea ameliorării unor astfel de comportamente. Comportamentele de risc, pentru că așa sunt definite, sunt cele care predispun persoana la accidente, îmbolnăvire, dizabilitate, probleme sociale sau deces. Poate fi definit ca orice activitate întreprinsă de o persoană cu o frecvență sau o intensitate care crește riscul de îmbolnăvire sau de rănire.

Comportamentele de risc se dezvoltă cu precădere în adolescență și le putem înțelege mai bine printr-o dublă perspectivă: una biologică și una psihologică. În primul rând, zonele din creier responsabile de planificare, anticipare, evaluarea consecințelor și controlul asupra impulsurilor se maturizează în jurul vârstei de 25 de ani. Până atunci, adolescentul este predispus la ieșiri emoționale și la gesturi impulsive, negândite, dorința de a fi acceptat și teama de abandon, negarea sau minimalizarea riscurilor, sentimente de rușine, dificultatea de a refuza anumite activități sau a impune limite, dorința de a explora lucruri noi și de a ieși în evidență; dorința de a se integra în grup prin comportamente similare, probleme emoționale, precum furia îndreptată către sine, dorința de a se pedepsi pe sine, de a-și face rău în mod indirect, consumul

de alcool și droguri, cu efect asupra dezinhibării comportamentului. Dintre comportamentele de risc cele mai frecvente, amintim: fumatul, consumul de alcool și comportamentele agresive.

Fumatul: factorii care influențează fumatul la adolescenți sunt legați de individ, influența familiei, a prietenilor și a grupurilor sociale cu care se identifică. Publicitatea are și ea un cuvânt de spus în acest domeniu, folosind însă metode indirecte de a promova fumatul ca o activitate a tinerilor, a modernității, etc. Adolescenții încep să fumeze din motive sociale, anturaj, prieteni, etc. În privința schimbărilor pozitive pe care aceștia le percep în urma consumului de tutun, acestea sunt legate de schimbările în plan psihic – relaxarea, liniștirea; schimbări pozitive minore în plan social și schimbări pozitive în ceea ce privește imaginea de sine: maturitate, independența.. Schimbările negative se referă la: schimbări fizice: dantura îngălbenită, riduri; morale: cearta părinților, pedeapsa; psihologice: dependență, anxietate și sociale: marginalizare, depreciere, excludere, etc. Situațiile în care subiecții doresc să își aprindă o țigară au fost descrise ca fiind influența grupului de egali, pentru relaxare psihică și probleme personale. (Sandovici, 2010)

Denisa Elena Rusu, cl. a IV-a

Consumul de alcool apare timpuriu în preadolescență și adolescență instalându-se inițial ca o dependență psihică și apoi una fizică care va duce în timp la deteriorarea atât fizică, cât și psihică a individului. Consumat în cantități moderate sau mari, alcoolul produce în timp schimbări psihopatologice care vor avea ca efect perturbarea funcționării normale a organismului. Alcoolul are efecte negative asupra sistemului nervos central, apărând modificări de caracter la consumator, nervozitate și tulburări de concentrare care conduc la un randament scăzut al muncii, cât și la un risc de accidente. Adolescenții și tinerii apelează la consumul de alcool frecvent pentru a depăși mai ușor stări de depresie, anxietate, timiditate și stres, dar uneori acest lucru devine o obișnuință și se ajunge deseori la dependență. Se observă o vârstă din ce în ce mai precoce la consumatorii de alcool: 7, 8, 9 ani, un procentaj destul de mare de copii beau regulat, iar manifestările de beție apar încă de la vârste mici: 10 ani, cu recidive frecvente, acest tip de alcoolizare fiind denumită „toxicomanie” și fiind des întâlnită în rândul populației de adolescenți. În consumul de alcool, factorii de mediu par să aibă o preponderență, astfel, copiii se dezvoltă într-un mediu încărcat atât de probleme familiale și de probleme școlare. Dacă adolescentul găsește indivizi semnificativi destul de puternici, afectivi și respectuoși pe care să se poată baza și care să îl ajute să depășească criza adolescenței, atunci aceștia nu vor avea probleme de adicție, dacă însă, adolescenții nu beneficiază de această susținere, există un risc major ca răspunsul la angoasele sale de separare să fie adoptarea unei conduite de adicție.

În sfera tulburărilor de comportament la adolescenți, un loc important îl ocupă comportamentul antisocial. Profilul psihologic al acestora este caracterizat de: înclinație către agresivitate, fie latentă, fie manifestă, bazată pe un fond de ostilitate, de negare a valorilor socialmente acceptate; instabilitate emoțională, generată de curențe educaționale, și în ultimă instanță de fragilitatea eului; inadaptare socială, provenită din sentimente de insecuritate, pe care caută să le suprimă; duplicitatea conduitei, manifestată în discordanța dintre cele două planuri: unul, cel al comportamentului obișnuit și comportamentul de relaționare cu societatea, dezechilibrul existențial, exprimat prin patimi, vicii, perversiuni, irosire a banilor. Un rol important în manifestările de tip agresiv ale adolescenților îl au o serie de factori psihosociogeni din mediul familial și extra-familial. Disociația familială este cauzată de absența mediului familial, situația socio-economică a familiei, curențele de ordin educativ, influențele nefaste ale unor grupuri de tineri.

Profilul psihologic al adolescentului agresiv este marcat de următoarele caracteristici: o afectivitate precară, care include instabilitate/labilitate emoțională, slabul control al impulsurilor, lipsa de empatie, intoleranță la frustrare, hipersensibilitatea, excitabilitatea și chiar indiferența afectivă. Aceștia sunt considerați a fi factori de risc în agresivitatea la adolescent. Numeroase cercetări au pus accentul pe mediul familial în care trăiește adolescentul și pe relațiile afective apropiate cu părinții sau lipsa acestora. Familia este o adevărată școală a sentimentelor, bazată pe afectivitatea maternă și autoritatea paternă. Frustrarea de dragoste prin curență afectivă duce la un gol interior marcat de insatisfacții, frustrări și sentimente de devalorizare și opoziție. Un astfel de subiect va avea o personalitate egocentrică, lipsită de afectivitate, predominând sentimentele de devalorizare, instabilitate și dorința de satisfacție imediată, lipsa sentimentelor de culpă sau de responsabilitate. Se ajunge la conflicte interioare cât și exterioare reprezentate de manifestări repulsive ale adolescentului, care dovedesc faptul că acestuia i-a lipsit un mediu familial afectiv și echilibrat în care să se poată dezvolta normal. La adolescenții cu manifestări comportamentale deviante, există o nepăsare și un sentiment de ignorare a oricărui sentiment cu valoare socială.

Câteva sfaturi necesare pentru prevenirea acestor comportamente de risc, ar fi: informați adolescentul cu privire la băuturile consumate și măsurile de precauție pentru a se asigura că nu a fost alterat conținutul. Stabiliți regulile de comun acord și fiți flexibili, astfel încât să îi fie mai ușor să le urmeze. Stabiliți un cod de urgență pentru a se putea sustrage din situații delicate în mod rezonabil. Fiți un model de bună purtare și de trai în acord cu valorile pe care doriți să i le însușiți.

Identificați comportamentele neobișnuite și adresați-vă specialistului atunci când observați: semne de auto-mutilare, de abuz de substanțe sau autoizolare socială, schimbarea dispoziției, probleme de concentrare și comportamente bizare sau atipice. Oferiți adolescentului posibilitatea de a frecventa mai multe cercuri sociale: grupuri de studiu, grupuri sportive sau de dezvoltare personală. Veți evita astfel dependența sa de un singur grup, iar el va putea compara și selecta persoanele pe care și le dorește în sfera lui de prieteni apropiați. Încurajați respectul reciproc și afirmarea de sine. Adolescentul își cere drepturile, pune limite sau refuză contactul.

Luăți în considerare aceste limite și capacitatea lui de a le trasa. Acestea îl vor ajuta și în relație cu ceilalți, să se delimiteze și să se apere.

Zi de zi auzim despre „un stil de viață sănătos”, însă câți dintre noi ne gândim cu adevărat la ceea ce înseamnă un stil de viață sănătos sau de ce este important să îl avem? Posibil am trecut cu toții prin zile mai grele în care am considerat că fumul unei țigări sau un pahar în plus nu ne pot afecta cu adevărat sau că stresul și lipsa de somn sunt componente normale ale vieții noastre. Stilul de viață se referă la toate comportamentele pe care le facem zi de zi, cum ar fi comportamentul alimentar, sportul, numărul orelor de somn, activitățile pe care le facem, nivelul lichidelor pe care le consumăm, consumul de substanțe nocive (alcool, cafea, tutun, etc.). Un comportament de risc poate însemna chiar ceva ce face deja parte din rutina noastră.

Comportamentele se bazează pe intenții. Intențiile sunt de fapt motivația noastră care se concretizează într-un plan conștient de a face un anumit efort în scopul de a îndeplini comportamentul dorit. Astfel, cu cât ne dorim mai mult să adoptăm un comportament, cu atât este mai probabil să ajungem să facem acel comportament. Intențiile sunt influențate de atitudinile pe care le avem față de un anumit comportament și de normele sociale legate de acel comportament. Atitudinile sunt o funcție a convingerilor noastre despre consecințele acțiunilor pe care le întreprindem. Ca recomandare, este foarte bine să avem grijă la atitudinea pe care ne-o formăm pentru că, cel mai probabil, va conduce spre comportamentele ce ne definesc stilul de viață.

Profesor psiholog, Mirela Loghin

BIBLIOGRAFIE:

- CLERGET, S. *Criza adolescenței. Căi de a o depăși cu succes*. Editura Trei : București . 2008
SANDOVICI, A. *Adolescenții și percepția asupra fumatului. Revista de Psihologie. Revista științifico-practică*. București. 2010

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ

ION CRISTOFOR SAU FERICITELE ÎNTÂMPLĂRI LIRICE DE PE GOLGOTA SCRITURII

Poetul Ion Cristofor (născut la Geaca, județul Cluj, 22 aprilie 1952) este un discret alergător de cursă lungă. Fără a participa la bătăliile generaționiste din întunecatul deceniu nouă, doar la aprigele bătălii ale sinelui, el rămâne așa cum îl portretiza Adrian Marino: „discret, interiorizat, politicos”. De-a lungul anilor, avea să spună poetul: „mai singur ca aurul unei mumii”, „pustiit, curat ca flacăra serii”, „tăcut prin odăile fulgerului”, „las numele meu unei insule scufundate”. Absolvent al Facultății de filologie din Cluj-Napoca (secția română-franceză), echinoxist, debutant mai apoi la prestigioasa Editură „Dacia” din aceeași urbe transilvană, Ion Cristofor debuta editorial în 1982 cu volumul *În odăile fulgerului*, urmat de volumele de poezie *Cina pe mare* (1988), *Marsyas* (Ed. Dacia, 2001), *Casa cu un singur perete* (2004), *Sărbătoare la ospiciu* (2004), *O ceașcă pentru poet* (2007), *Angore et Taedio* (2008), *Orchestra de jazz* (Napoca Star, 2012). A mai publicat critică literară (*Aron Cotruș, exilatul*, 1999, *Scriitori belgieni*, 2000, *Scriitori din Țara Sfântă*, 2000) și interviuri (*Senefe sau vocația dialogului*, 2000).

Trebuie să semnalăm de la început două obsesii de fond care traversează lirica lui Ion Cristofor: mai întâi condiția poetului și a poeziei, care face ca majoritatea poemelor sale să aibă alura unei „ars poetica” și, în al doilea rând, obsesia iginică, prezentă încă din cartea de debut, „*În odăile fulgerului*”. Întâlnim aici toate elementele care vor fi prezente și în celelalte cărți: fulgerul, flacăra, lumina, focul, purpura, dogoarea, pletele în flăcări sau lămpile crepusculului.

Ca și la Heraclit, focul e dezlănțuitor de energii ființiale, Ion Cristofor având o reală fascinație a purificării prin foc, întru distilarea trăirilor. Iată, în acest sens, *Poem scris pe o pagină în flăcări*: „Voi scrie acest poem pe o pagină cuprinsă de flăcără/ într-o bibliotecă cuprinsă de flăcări/ (în timp ce vântul melancoliei ne flutură mantia/ prin alei pe care se aud pietrificatele păsări cântând)/ cu obrazul luminat de degetul arătător al lui Loyola// Se aud între timp uraganele liniștii, respirația morților/ deschizând ușile paradisului, cu scârțâitul lor prelung./ La ora asta în ochii cânelui steaua lucește/ asemeni unui os lustruit/ amicii mei poezii cască sub aripile vulturului/ (ah, nimeni nu-i mai oferă ficatul)/ alții scormonesc rime în creierul unui hoit”. Sau, aceeași atmosferă în *Poem de dragoste*: „Prăbușindu-mă în flăcările din beznele poemului/ naiba să te ia bestie, târfă adorată/ credincioasă mie precum ciuma celui atins de ciumă/ alergând îngrozit prin târgul pustiu cu clopotele/ legate de picioare”. Și o altă ipostază, un instantaneu iconoclast, de mare poeticitate: „Tăcut în odăile fulgerului/ e vremea când îngerul citindu-ți poemul orbește/ iar mâna pagina scribului consemnând întâmplarea devine vânt”. Poetul e un participant activ la apocalipsa de fiecare zi. El are un „frate geamăn cu plete în flăcări” care „își inventează inima”, denunță „vinul calpei realități”, desconspiră „zeul cenușiu ca o vrabie care fluieră a pagubă/ pe o creangă uscată a minții” și se adresează „bestiilor licitând conștiințele” sau „coribanților vorbelor goale”. Alteori poetul stă la sfat cu himerele sau cu „pontifii cernelii”, în

timp ce „cade soarele de aur al mării/ și cazi cu fața obosită/ în cenușa, în pulberea paginii”. „Mai bătrân cu o certitudine” sau „mai tânăr cu o iluzie”, „bastard al cuvintelor”, cum se autoportretizează în ultimul ciclu al cărții *Marsyas*, poetul dansează „gol în fața Frumuseții”.

O remarcă specială în poezia lui Ion Cristofor. În *O mie de corbi*, pe un ton rilkean, poetul spune: „E ora când Dumnezeu aleargă desculț/ prin crângul cu toporași și violete/ cu pălăriuța de paie în mână”. Sau, pe același ton: „Ore înalte ale mării/ cu clipe pe care arareori le merităm/ exilate dorm cărțile/ la pagina judecății de apoi”. Dar Dumnezeu îi apare poetului și în alte ipostaze: „Și Dumnezeu e umil cerșetor scormonind în gunoaiile/ unei imense metropole” (*Melancolie*) sau „enorme bucăți de plămâni expectorați/ de un dumnezeu tuberculos”. (Un profesor umil îți scrie). Iată cum ne apare într-un trist poem Dumnezeu și robul său cel cuprins de îndoială: „Doamne, tu nu ai nevoie de slavă/ dar eu în fata cerului stau/ și piatra de rugăciuni o tocesc/ cu genunchii cucernici ca Rahila, Aavram și Essau.// Sub cerul tău de sticlă bat mătâni/ la picioarele tale neîncetat mă prostern/ viața e doar pulbere, umbră și fum/ ca grăunțele-n sită gânduri negre mă cern.” Alteori, Dumnezeu i se pare nepărtinitor în ce privește condiția poetilor: „Oricum Dumnezeu se descurcă în ceruri destul de bine/ și fără versurile noastre fără rime/ în definitiv Domnul îi gustă doar pe marii clasici/ pe poeții cu bărbi de patriarhi pe ofțicoșii romantici/ pe cei care-au cântat înspăimântați splendorile infernului/ în care ne va aduna pe toți păcătoșii”. Dar condiția poetului este încă și mai precară în raport cu literatura: „Dar prințesei prea puțin îi pasă de metaforele tale/ tâmpite/ în catastiful ei cu aurite cotoare/ nu ești decât un turavura”. (Și tu fiul meu. Poem neterminat). Pentru Ion Cristofor poezia este modalitate de cunoaștere a lumii și mai ales a regăsirii sinelui și punerea sa, precum la *Milarepa*, în legătură cu tarele divinității. Poetul elaborează viziuni ce vizează nu numai viitorul, ci și arborele genealogic până la totem, până la semne, zvonuri și cântece: „Și iată cum pe nesimțite întunericul se înmulțește ca erizipelul/ și iată cum proliferază lintița rogozul scânteiuța de baltă// Cum floarea-soarelui devine mai roșie în apus/ decât urechea tăiată a lui Van Gogh// Pe mâinile noastre ca o pulbere fină/ rămășițele pământești ale stelei/ dau de gândit vecinei noastre de palier// Tocmai acum când cineva demontează în umbră/ mașina-ria fină a viselor noastre/ ca pe un ceasornic cumpărat/ de la târgul de vechituri de-astă vară// Ne întrebăm în șoaptă ce ne mai pregătește melancolia ta Doamne/ cu valurile ei negre spumegând în ușa de la intrare/ ce ne pregătește negresa asta îngrozitoare/ săpunindu-ne de zor în leșia întunecată/ ca și când ar vrea să ne curețe barba și părul vâlvoi/ cu briciul bunicului mort în copilărie// În jur întunericul se înmulțește ca lintița și iată/ în albastrul ochilor noștri se ivește deodată un zeu cu arcușul întins// Și noi stăm nemișcați ascultând vântul ce freacă/ cum împrăștie semne zvonuri și cântece/ în ramurile arborelui nostru genealogic”. (*Arborele genealogic*). Până la urmă poetul, anarhist al melancoliei, rămâne la condiția golgotică: „Tu ia-ți coroana cu spini, ciele și ciocanul în mână/ și urcă-te pe cruce și scrie!”

Aflat pe Golgota scriiturii, sclav și rege al metaforei, scrib al destinului, Ion Cristofor își asumă condiția de poet damnat cu autentic orgoliu și princiară luciditate, fiind una din originalele voci lirice din România de azi.

Daniel CORBU

SONDAJ DE OPINIE

EȘTI UN BUN ASCULTĂTOR?

Am observat că datorită stresului, a timpului limitat sau a lipsei de autoeducație nu mai avem răbdare să ascultăm până la capăt conversația celui de lângă noi. Vrem să comunicăm, să fim înțeleși. Când interlocutorul nostru procedează la fel, ni se pare obositor să-l ascultăm. La întrebări au răspuns 28 de tineri, cu vârsta cuprinsă între 16 și 17 ani.

1. Urmăriți conversația cu un prieten aprobându-l?

22 de elevi au spus „da”, unul a spus „tot timpul”, 4 au spus „depinde de situație”, unul a spus „aproape întotdeauna”.

2. Întrerupeți discuția din nerăbdare?

6 răspunsuri de „da”, unul „niciodată”, unul „foarte rar”, unul „câteodată”, unul „doar dacă nu am o urgență”, 18 de „nu”.

3. Trageți concluzii înainte să auziți întreaga poveste?

13 răspunsuri de „nu”, 10 de „da”, 3 de „uneori”, 2 de „normal”.

4. Vă uitați în telefon în timpul discuției?

14 de „nu”, 9 de „da”, 2 „ar însemna lipsă de respect”, unul „nu prea”, 2 „niciodată”,

5. Vă zboară mintea în altă parte în timp ce vi se vorbește?

11 de „da”, 10 de „nu”, 5 de „uneori”, 3 de „tot timpul”.

6. Întrerupeți mereu o persoana când încearcă să vă spună ceva?

2 răspunsuri de „da”, 25 de răspunsuri de „nu”, un răspuns „niciodată”.

Răspunsurile favorabile sunt în număr mai mare față de cele negative. Încă stați bine, dragii noștri colegi, la capitolul comunicare. Nici pentru cei care au răspuns negativ nu este timpul pierdut. Învățăm mereu din propriile greșeli, ne călim voința, răbdarea, amabilitatea, ca să nu se spună despre noi că suntem necivilizați. Dăruind iubire, primim iubire. Se știe!

Denisa Elena Rusu, cl. a IV-a

Membrii Clubului de jurnalism.

NOI, DESPRE NOI

Școala Verde

În săptămâna „Școala Verde” am participat la numeroase activități de ecologizare, iar una dintre activitățile care mi-a plăcut cel mai mult a fost excursia la Hidrocentrala Poiana Teiului unde am văzut cum funcționează aceasta, câte nivele are, câtă electricitate produce și lacul de acumulare. A fost o experiență foarte plăcută din care am avut foarte multe de învățat despre producerea curentului electric cu ajutorul Bistriței.

Denisa Elena Rusu, cl. a IV-a

Teodora Petrescu, clasa a XI-a C

Săptămâna Verde este un program care deconectează elevii de la rutina zilnică de școlar, promovând protecția mediului înconjurător. În cadrul Liceului „Mihail Sadoveanu” Borca, a avut loc în perioada 27-31 martie. Elevilor de la

clasele V A, VIII B, IX C și XI A au fost vizitați de jandarmii montani din Durău și de salvamontiști. Li s-au prezentat noțiunea de protecție a mediului și de importanța acesteia. Acordarea primului ajutor a fost demonstrată și s-a prezentat echipamentul montan.

În perioada **Săptămâna Altfel**, activități în școală au fost diverse precum vizite din partea reprezentanților instituțiilor de stat, campionat de fotbal între clase, unde câștigători a fost echipa clasei a XI-a A, dirigințe prof. Budăi Alina și turneu de șah, organizat de clasa a IX-a A, dirigințe prof. Gheorgiasa Anamaria.

Diana Cotrigășanu- clasa a XI-a C

Casa memorială „Aurel Dumitrașcu”

25 aprilie 2023. Soarele zâmbește după nori. Nu e chiar frig. Doamna profesoară Ecaterina Carază împreună cu doamna bibliotecar Iolanda Lupescu conduc colectivul clasei a XI-a C din fața liceului la casa părintească a poetului Aurel Dumitrașcu.

Pe drum mâncăm bomboane de caramel și râdem. Ajunși, în curte, iarba e crescută frumos, iar pe alocuri flori. Pe verandă ne așteaptă fratele lui Aurel, domnul Ionel Dumitrașcu.

Înăuntru, în camera poetului, destul de înghesuiți, ascultăm istorisirile doamnei Iolanda despre copilăria și viața lui Aurel Dumitrașcu. Citim din „Carnetele maro”, amuzați. Descoperim că avea o personalitate foarte interesantă și devotat vieții literare.

Acum plouă. Și facem drumul spre liceu pe jos.

Carază Ruben, clasa a XI-a C

BALUL GOSPODARILOR

Ediția a 2-a, 30 aprilie, 2023

Cronică sentimentală

Voi numi articolul meu „Cronică sentimentală”, pentru că nu voi povesti în amănunt ceea ce am văzut, ci voi înșira gândurile și emoțiile pe care le-am trăit cu ocazia evenimentului de o frumusețe unică, „Balul gospodarilor” comunei Borca. Cu siguranță, pentru cine trăiește zilnic pe minunatele noastre meleaguri, această etalare a bucuriei și a mândriei de a aparține colțului de raie numit Borca reprezintă o manifestare firească. În schimb, pentru mine, depărtarea de locurile natale a făcut ca prin amintiri să re trăiesc aceste sentimente, Balul reprezentând un car de emoții adevărate. Am admirat pasiunea cu care s-au dăruit organizatorii, de la cei mai mici, desăvârșit îmbrăcați în costume moldovenești, care ne-au întâmpinat cu un surâs curat, nuci, pâine și sare, la prezentatori, interpreți, bucătari și persoanele care ne-au servit. M-a încântat armonia care a domnit la toate mesele, bogat încărcate cu bucate alese, prezența domnului primar, Petrică Ruscanu și a soției sale, minunat de frumoasă în costumul tradițional de un farmec aparte, prezența domnului fost primar Ovidiu Niță cu soția, dar și prezența domnului președinte al Consiliului Județean,

Ion Asaftei, au contribuit la aprecierea mai mult decât pozitivă asupra acestui important eveniment. Prezența preoților satului a adus lumina sacră a binecuvântării datinilor strămoșești. Premiera câtorva din valorile comunei, dr. Cristina Hâncu- Marin, ing. Ionel Dumitrașcu, manager turism Vasile Mrejeru, Ovidiu Niță, prof. director Vasile Amariei, colonel Dumitru Buzdugan, farmacist Dumitru Nastasă, familia de ingineri Elena și Nelu Cioată a demonstrat recunoștința de a fi dăruit societății oameni de nădejde. Cântecurile și dansurile interpretate cu atâta suflet de Dorel Ungureanu și formația sa ne-au făcut să ne încingem în hora care pleca lin și mlădios pentru a se întinde treptat și a ne ameți cu ritmul ei frenetic. Grupurile de interpreți foarte tineri ne-au încântat auzul și văzul și dovedesc continuitatea tezaurului acestor meleaguri. Interpretarea la instrumente vechi precum trâmbița și pana, m-au dus cu gândul la vremuri de demult apuse când ciobanii urcau cu turmele la munte și cântau să le mai treacă dorul de familie și de sat. Grupul de profesioniști ai dansului și ai satului „Izvoarele Borcutului” a fost de neîntrecut prin perfecțiunea și măiestria interpretărilor. Un moment interesant a fost prezentarea

colecției de costume populare a prof. Cristina Petrea și interpretarea cu mult suflet și talent a unui cântec popular despre Borca a fiicei sale, Eugenia Petrea. Gospodinele satului s-au întrecut în vrednicie prezentând bucate tradiționale, primind fiecare câte un vot dulce. Evident, nu putea lipsi concursul de dans, câștigat de o pereche de dansatori înfocați, familia Mrejeru, care păreau că plutesc, cu atâta naturalețe își îmbinau pașii. Au mai fost premiați și câțiva mici dansatori care nu s-au lăsat mai prejos și nici intimidați de pașii armonioși ai dansatorilor maturi și cu mai multă experiență.

Eu, ca simplu spectator al acestui eveniment deosebit, țin să mulțumesc din suflet pentru invitația de a participa, prilej cu care mi-am umplut sufletul de frumusețe!

Prof. Petronela Caia- Cacciagrano

Alexandra Ursuleț: Un nume de care se va mai auzi

Alexandra Ursuleț este o puștoaică de 10 ani, elevă în clasa a IV-a la Liceul „Mihail Sadoveanu” din Borca. Alături de alți trei sportivi de la același liceu și sub îndrumarea antrenorului Mihail Popa, a participat la a XXV-a ediție a competiției europene de karate Slovakia Open la Bratislava, în perioada 13-14 mai. Competiția face parte din Turneul European de Karate organizat de Federația Internațională de Karate WUKF. Au participat sportivi din Cehia, Scoția, Polonia, România, Ucraina, Italia, Anglia și Slovacia. După o evoluție fără cusur, Alexandra Ursuleț a obținut medalia de aur la kumite și locul 3 la kata. Ștefan Petrea a obținut locul 3 la kumite, iar Gabriel Ciubotaru s-a clasat pe locul 5 la kata. Acești copii sunt componenți ai Clubului Bassai Dai de pe Valea Bistriței. Deși practică sport de un an jumătate, Alexandra a reușit și alte performanțe: la Campionatul Național pentru Copii WUKF a obținut locul 3 kinon și locul 4 kata și a fost desemnată vicecampionă națională.

La Cupa Unirea Slobozia a luat medalia de aur la kihon și două medalii de argint la kata și kumite. La TRANSILVANIA WUKF KARATE KUP 13 th WUKF European Karate Champions Cup a obținut medalia de aur la kumite. La Cupa Palatului Copiilor, Alexandra a obținut două medalii de aur la kihon și kumite. Și la Cupa Orașului Simeria Alexandra Ursuleț a obținut medalia de aur la kumite. Am enumerat doar câteva competiții, pentru că în palmaresul său Alexandra are 10 medalii de aur, 3 de argint și 5 de bronz. Cărcotașii vor putea comenta că Alexandra este un copil exploatat, care nu se bucură de copilărie. Dar ea se și joacă, pentru că are prieteni și, mai ales, este mereu în compania fratelui său geamăn, un fotbalist în devenire. Îi place să citească, să cânte, să recite. Iubește animalele de companie pe care le îngrijește.

Alexandra este o fetiță care învață să fie disciplinată, să muncească, să fie echilibrată și destoinică. Ea exersează sentimente care se vor așeza frumos în sufletul ei. Primul

cred că este civismul. Alexandra nu a reinventat roata. Dar ne-a făcut să ne gândim la recunoașterea capacităților și a valorilor, la standarde, la prestața pe care un copil ni le prezintă drept lecții.

La 10 ani a făcut să se audă de Borca, de România, fiind conștientă de însemnătatea efortului ei. Felicitări campionilor, antrenorului Mihail Popa și părinților care- și însoțesc copiii la antrenamente și îi încurajează. Felicitări, încă o dată, tuturor!

Bibliotecar, Iolanda Lupescu

UMOR

Mama: -*Pe care raft ai pus cărțile de mate?*

Fiul: - *Pe raftul cu cărți horror.*

* * *

- Mama mi-a zis: „Urmează-ți visele!” Așa că m-am întors pe partea cealaltă când a sunat ceasul.

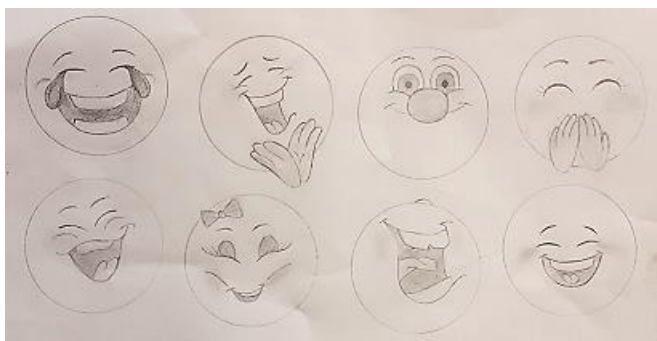
* * *

- Învățătoarea: - *Ionel, cine a fost Mihai Viteazul?*
- *Amza Pellea, doamna învățătoare.*

* * *

- Ce bine a fost în carantină! Spuneam că vreau să am aceiași profesori și în anii ce vin.

Membrii Clubului de journalism

Colectivul de redacție:

Bibliotecar, Iolanda Lupescu
Diana Cotrigășanu, clasa a XI-a C
Ruben Carază - clasa a XI-a C
Cristina Popescu – clasa a XI-a C
Teodora Petrescu– clasa a XI-a C

Tehnoredactare - membrii Clubului de Jurnalism Borca și
bibliotecar Despina Gheorghiu

Corectură și design

- Bibliotecar, Despina Gheorghiu
- Profesor, Gheorghe Caraza
- Prof. înv. primar, Bondar Gladiola

Paginare– profesor Liliana Chirilă

ISSN 2601 - 5110

ISSN-L 2601 - 5110

